

**ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
KOMUNALNY ZWIĄZEK GMIN
REGIONU LESZCZYŃSKIEGO
ZA 2024 ROK**

**Kierownik
Referatu Gospodarki Odpadami
i Ochrony Środowiska**

Robert Lewusz

kwiecień 2025

**Referat Gospodarki Odpadami
i Ochrony Środowiska**

**Analizę opracował
Referat Gospodarki Odpadami
i Ochrony Środowiska:**

***Robert Lewusz
Monika Kozłowska
Bogumiła Pawlak
Małgorzata Sikorska***

Spis treści

I.	Wprowadzenie	9
1.	Cel przygotowania analizy	9
2.	Podstawa prawna sporządzenia analizy	9
3.	Zakres analizy	9
4.	Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	10
5.	Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025.....	13
II.	Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego	16
1.	Ogólna charakterystyka Związku	16
2.	Zadania KZGRL	17
III.	Demografia gmin należących do Związku	19
1.	Liczba mieszkańców	19
2.	Działania prowadzone w celu uszczelnienia systemu	21
IV.	Opis funkcjonowania systemu	22
1.	Podział na sektory oraz podmioty odbierające odpady komunalne	22
2.	Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	23
3.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o <i>utrzymaniu czystości i porządku w gminach</i> , w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12	25
4.	Kompostowanie bioodpadów	25
5.	Sposób i częstotliwość odbioru odpadów komunalnych	28
6.	Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.....	31
7.	Rejestr firm upoważnionych do odbioru odpadów komunalnych na terenie KZGRL w 2023 r. 35	
8.	Instalacja Komunalna	37
9.	Działania informacyjne i edukacyjne.....	37
V.	Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie KZGRL	42
1.	Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	42
2.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gmin	44
3.	Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	53

4. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy	54
5. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	54
6. Analiza finansowa systemu gospodarowania odpadami	56
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadów komunalnych	59
VI. Podsumowanie	60

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Obszar Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego	17
Rysunek 2 Podział KZGRL na sektory	22
Rysunek 3 Punkt Elektroodpadów w Rydzynie	30
Rysunek 4 Przykładowy PSZOK z terenu KZGRL	32

SPIS TABEL

Tabela 1 Liczba nieruchomości zamieszkałych oraz osób ujętych w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi	20
Tabela 2 Stawki opłat dla nieruchomości niezamieszkałych obowiązujące od stycznia 2020 r.	24
Tabela 3 Dane dotyczące kompostowania bioodpadów	26
Tabela 4 Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych	30
Tabela 5 Wykaz Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	32
Tabela 6 Porównanie masy odebranych odpadów w PSZOK w latach 2014-2024	34
Tabela 7 Podmioty wpisane do RDR w 2024 r. w zakresie odbioru odpadów komunalnych	35
Tabela 8 Koszt przedsięwzięć realizowanych przez KZGRL w latach 2017-2024 dofinansowanych przez WFOŚiGW	42
Tabela 9 Dane dotyczące instalacji MBP	43
Tabela 10 Dane dotyczące instalacji w zakresie kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów zbieranych selektywnie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 11 Dane dotyczące składowiska	44
Tabela 12 Masa odebranych w 2024 r. zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	45
Tabela 13 Masa odebranego popiołu w 2024 od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	46
Tabela 14 Masa odebranych bioodpadów w 2024 od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	46
Tabela 15 Masa odebranych odpadów komunalnych zbieranych selektywnie z nieruchomości zamieszkałych w 2024 r.	47
Tabela 16 Zestawienie masy odebranych odpadów w PSZOK w 2024 roku	48
Tabela 17 Masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2024 roku	51
Tabela 18 Masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w 2024 roku	52
Tabela 19 Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	55
Tabela 20 Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok	58

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Liczba osób wynikająca ze złożonych deklaracji na dzień 31.12.2024 r.	19
Wykres 2 Liczba osób na podstawie złożonych deklaracji w latach 2014-2024.....	20
Wykres 3 Porównanie ilości odebranych odpadów w PSZOK w latach od 2020 do 2024	49
Wykres 4 Procentowy podział odpadów odebranych w PSZOK w 2024 roku.....	50
Wykres 5 Procentowe zestawienie wszystkich kosztów KZGRL za 2024 rok	59

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

1. KZGRL – Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego
2. PSZOK – Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
3. Mg – jednostka masy w układzie SI
4. WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
5. WPGO – Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
6. GUS – Główny Urząd Statystyczny
7. Dz. U. – Dziennik Ustaw

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 roku na terenie 19 gmin należących do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego (KZGRL). Celem analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych KZGRL w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono w odniesieniu do art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. 2024 r. poz. 399 ze zm.) oraz zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 9) Statutu Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 8105).

3. Zakres analizy

Zgodnie z wymogami art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach analiza obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczbę mieszkańców;
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12;
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych

przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

4. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została sporządzona zgodnie z następującymi regulacjami prawnymi:

- 1) dokumentami strategicznymi z zakresu gospodarowania odpadami:
 - *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym*, przyjęty uchwałą Nr VIII/192/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym;
 - *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022* przyjęty uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 (Monitor Polski poz. 784);
 - *Uchwała nr 57 Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022* (Monitor Polski 2021 r. poz. 509);
 - *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028* przyjęty uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028 (Monitor Polski poz. 702);
- 2) ustawami i aktami wykonawczymi dotyczącymi gospodarki odpadami:
 - *Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (t. j. Dz.U. 2024 r. poz. 399 ze zm.);
 - *Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
 - *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
 - *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2021 poz. 1530);
 - *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów* (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 906);
 - *Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. 2020 poz. 10);
- 3) uchwałami dla powyższego zagadnienia:
 - *Obwieszczenie Wojewody Wielkopolskiego z dnia 30 września 2019 r.*

w sprawie ogłoszenia zmiany Statutu Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego z siedzibą w Lesznie (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 8105);

- *Uchwała nr XXXV/1/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 5846).*
- *Uchwała nr XLV/1/2022 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 20 września 2022 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r., poz. 7505)*
- *Uchwała nr XXXII/1/2019 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 16 października 2019 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gmin będących członkami Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 8838);*
- *Uchwała nr XXXI/5/2019 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie podziału obszaru Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego na sektory (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 7068);*
- *Uchwała nr XXXIV/2/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 3843);*
- *Uchwała nr XLV/2/2022 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 20 września 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2022 r., poz. 7363);*

- Uchwała nr XXXIV/3/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz.3844);
- Uchwała nr XLII/1/2021 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 9 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 8592);
- Uchwała nr XXXIV/7/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 3704);
- Uchwała nr XLIII/1/2021 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 10093);
- Uchwała nr XLII/3/2021 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 9 listopada 2021 r. w sprawie określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 8594);
- Uchwała nr XLIII/2/2021 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 10094);
- Uchwała nr XXXIII/2/2019 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 1136);
- Uchwała nr XXXIV/6/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 3847);

- Uchwała XLIV/5/2022 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego" z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Komunalnych Związków Gmin z siedzibą w Złotowie

5. Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym” (PGO) przyjęto działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Główne cele w gospodarowaniu odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim:

- 1) Zmniejszenie ilości powstających odpadów m.in. przez ograniczenie marnotrawienia żywności,
- 2) Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
- 3) Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- 4) Zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie),
- 5) Likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych,
- 6) Wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych,
- 7) Monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12) zgodnie z wymaganiami przepisów krajowych.

Główne działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i kształtowania systemu gospodarki odpadami:

- 1) utrzymanie finansowania inwestycji, między innymi przez instrumenty finansowe, ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak, aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony

środowiska,

- 2) propagowanie badań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (m.in. badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów),
- 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu wojewódzkim oraz gminnym mających na celu m.in.:
 - a) podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym podkreśleniem należytego, to jest racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności),
 - b) właściwe postępowanie z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji, szczególnie w zakresie postępowania z selektywnie zbieranymi bioodpadami,
 - c) promowanie technologii przetwarzania bioodpadów w wyniku, których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych,
- 4) wdrożenie na poziomie województwa systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o BDO,
- 5) podejmowanie przez gminy kontroli prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- 6) prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o efektywne wykorzystanie potencjału instalacji komunalnych (IK),
- 7) wdrażanie przez przedsiębiorców BAT.

Działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów:

- 1) stosowanie działań na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych w szczególności poprzez:
 - a) powtórne użycie:
 - tworzenie punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych (m.in. przy PSZOK),
 - tworzenie punktów napraw rzeczy oraz produktów, które właściciele chcieliby w dalszym ciągu użytkować lub przekazać po naprawie zainteresowanym,
 - organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy, w tym w szczególności urządzeń domowych, ubrań i obuwia,
 - b) promowanie eko-projektowania,
 - c) podejmowanie przez organizacje pozarządowych działań zmierzających do unikania marnowania żywności,
 - d) wykorzystywanie żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów,
 - e) edukację w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów

komunalnych.

Działania w zakresie zbierania, transportu, recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, innych metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz ograniczania składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:

- 1) wdrożenie odpowiedniego systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów u źródła co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:
 - a) papier i tektura,
 - b) metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
 - c) szkło,
 - d) bioodpady.
- 2) zapewnienie możliwości selektywnego zbierania za pośrednictwem PSZOK oraz w miarę możliwości w inny dogodny dla mieszkańców sposób, co najmniej następujących frakcji odpadów:
 - a) papier,
 - b) metale,
 - c) tworzywa sztuczne,
 - d) szkło,
 - e) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
 - f) bioodpady,
 - g) odpady niebezpieczne,
 - h) przeterminowane leki i chemikalia,
 - i) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
 - j) zużyte baterie i zużyte akumulatory,
 - k) ZSEE,
 - l) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - m) zużyte opony,
 - n) odpady budowlane i rozbiórkowe,
 - o) odpady tekstyliów i odzieży,
- 3) zagospodarowywanie na terenach wiejskich bioodpadów we własnym zakresie, między innymi w kompostownikach przydomowych,
- 4) modernizacja technologii w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach ma służyć do efektywnego wysortowania odpadów surowcowych i doczyszczania odpadów wysegregowanych u źródła, natomiast część biologiczna ma być wykorzystywana do kompostowania lub fermentacji bioodpadów zbieranych selektywnie,

- 5) dążenie do maksymalnego zwiększenia masy odpadów komunalnych poddawanych recyklingowi,
- 6) maksymalizacja poziomów odzysku,
- 7) ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji.

II. Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego

1. Ogólna charakterystyka Związku

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego został wpisany w dniu 28 listopada 2012 r. do Rejestru Związków Międzygminnych (pozycja 303), prowadzonego przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. W dniu 12 grudnia 2012 roku, w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego (pozycja 6135) ogłoszono statut Związku. Z tym dniem uzyskał on osobowość prawną. W skład KZGRL wchodzi 19 gmin z pięciu powiatów:

- 1) Miasto Leszno posiadające status powiatu grodzkiego i będące siedzibą Związku,
- 2) Powiat leszczyński:
 - a) Gmina Lipno – gmina wiejska,
 - b) Gmina Świąciechowa – gmina wiejska,
 - c) Gmina Rydzyna – gmina miejsko-wiejska,
 - d) Gmina Osieczna – gmina miejsko-wiejska,
 - e) Gmina Krzemieniewo – gmina wiejska,
 - f) Gmina Wijewo – gmina wiejska,
- 3) Powiat kościański:
 - a) Gmina Śmigiel – gmina miejsko-wiejska,
 - b) Gmina Krzywiń – gmina miejsko-wiejska,
- 4) Powiat gostyński:
 - a) Gmina Gostyń – gmina miejsko-wiejska,
 - b) Gmina Krobia – gmina miejsko-wiejska,
 - c) Gmina Pępowo – gmina wiejska,
 - d) Gmina Pogorzela – gmina wiejska,
 - e) Gmina Poniec – gmina miejsko-wiejska,
- 5) Powiat rawicki:
 - a) Gmina Rawicz – gmina miejsko-wiejska,
 - b) Gmina Miejska Górka – gmina miejsko-wiejska,
 - c) Gmina Pakosław – gmina wiejska,
 - d) Gmina Jutrosin – gmina miejsko-wiejska,
 - e) Gmina Bojanowo – gmina miejsko-wiejska.

Rysunek 1 Obszar Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego

Celem działania Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenach gmin uczestników Związku, w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi.

2. Zadania KZGR

Zgodnie z zapisami statutu KZGR zadaniem Związku jest gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenach gmin uczestników Związku i w tym celu organy Związku:

- tworzą warunki do wykonywania prac związanych z realizacją zadań Związku na terenach gmin uczestników Związku lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
- zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami, instalacji komunalnych do przetwarzania odpadów komunalnych;
- obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości położonych na terenach gmin uczestników Związku systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz sprawują nadzór nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- organizują odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy gmin – uczestników Związku oraz odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych w gminach uczestników Związku, na których nie zamieszkują mieszkańcy gmin uczestników Związku, a na których powstają odpady komunalne, po podjęciu uchwały, o której mowa w art. 6c ust. 2 ustawy o czystości i porządku w gminach;
- dokonują wyboru jednej z metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalają stawki tej opłaty dla mieszkańców gmin

uczestników Związku, ustalają stawki opłaty za pojemniki o określonej pojemności, ustalają terminy, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalają szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenach gmin uczestników Związku i zagospodarowania tych odpadów;

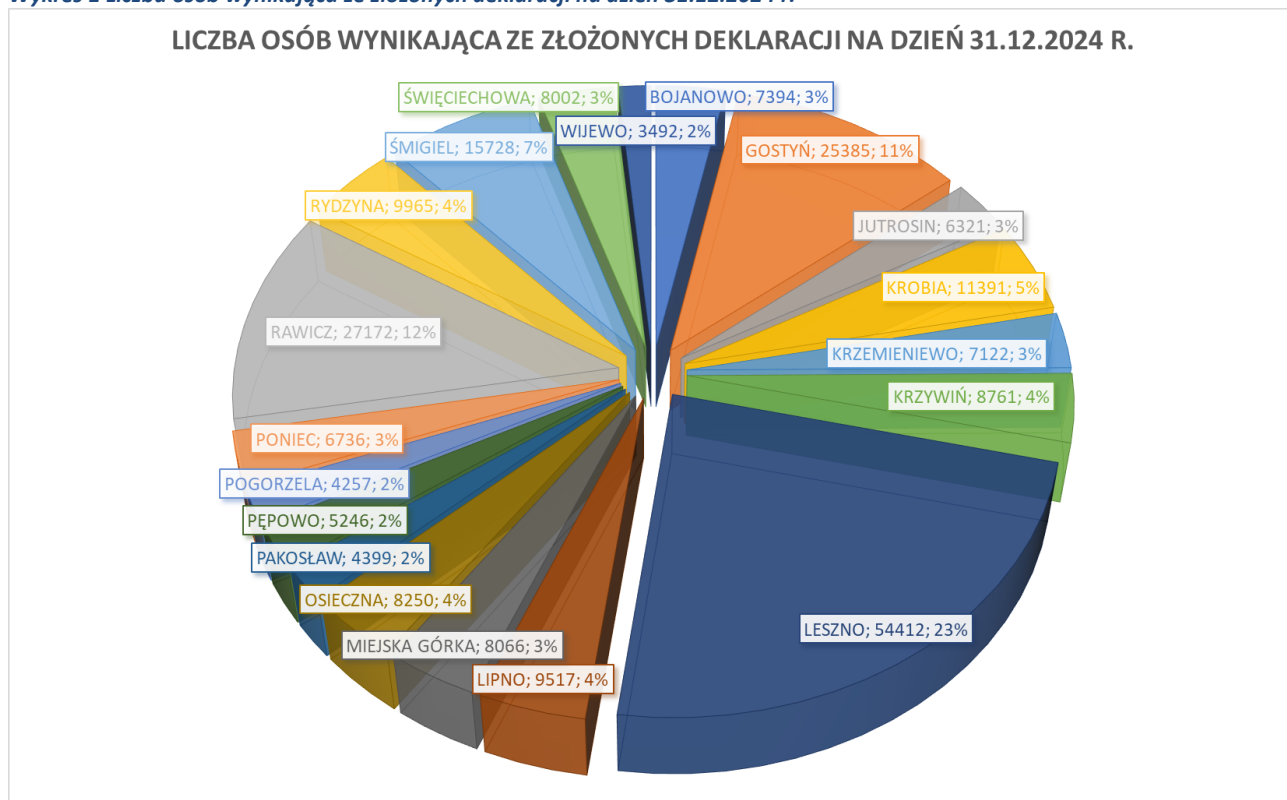
- f) określają wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenach gmin uczestników Związku;
- g) prowadzą rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych;
- h) przeprowadzają procedury przetargowe w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi;
- i) realizują obowiązki sprawozdawcze, analityczne, kontrolne, nadzorcze związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- j) ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
- k) tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gmin uczestników Związku, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych;
- l) zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- m) prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- n) udostępniają na stronie internetowej Związku oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*;
- o) uchwalają regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie w zakresie dotyczącym gospodarowania odpadami komunalnymi.

III. Demografia gmin należących do Związku

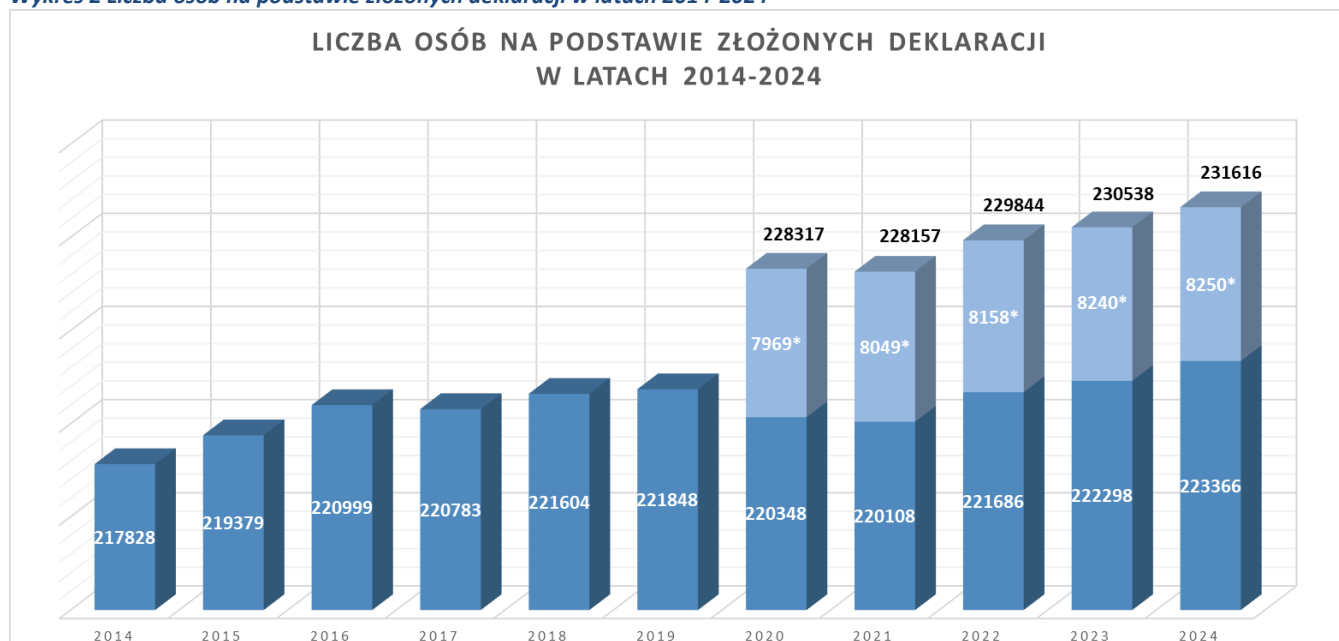
1. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego na dzień 31.12.2024 roku według danych pochodzących z rejestru mieszkańców gmin wynosiła 249 669 osób, natomiast według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi liczba mieszkańców wynosiła 231 616. Rozkład liczby mieszkańców ujętych w deklaracjach w poszczególnych gminach widać na wykresie nr 1, natomiast wykres nr 2 przedstawia jak zmieniała się liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach na przestrzeni lat 2014 – 2024.

Wykres 1 Liczba osób wynikająca ze złożonych deklaracji na dzień 31.12.2024 r.

Wykres 2 Liczba osób na podstawie złożonych deklaracji w latach 2014-2024

*liczba osób w gminie Osieczna po przystąpieniu do KZGR

Tabela nr 1 przedstawia liczbę nieruchomości zamieszkałych ujętych w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi organizowanym przez Związek oraz stosunek liczby mieszkańców ujętych w deklaracjach do liczby mieszkańców z rejestru mieszkańców gmin. Poniższe dane obrazują różnicę pomiędzy liczbą osób wynikającą ze złożonych deklaracji, a liczbą osób wg rejestru mieszkańców, które są sporządzane na podstawie zbiorów meldunków w poszczególnych gminach. Nie przedstawiają one jednak liczby mieszkańców brakujących w systemie ze względu na brak danych dotyczących osób faktycznie zamieszkujących daną gminę.

Tabela 1 Liczba nieruchomości zamieszkałych oraz osób ujętych w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Gmina	Liczba Nieruchomości Zamieszkałych [szt.]	Liczba osób - zgodnie ze złożonymi deklaracjami ¹ [osoby]	Liczba Mieszkańców z rejestru mieszkańców gmin ² [osoby]	Procent liczby mieszkańców ujętych w deklaracjach w stosunku do liczby mieszkańców z rejestru mieszkańców gmin
BOJANOWO	2 417	7 394	8 233	89,8
GOSTYŃ	5 378	25 385	26 965	94,1
JUTROSIN	1 761	6 321	7 043	89,7
KROBIA	2 875	11 391	12 569	90,6
KRZEMIENIEWO	1 762	7 122	7 972	89,3
KRZYWIŃ	2 595	8 761	9 737	90,0
LESZNO	8 735	54 412	57 759	94,2

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok**

LIPNO	3 080	9 517	9 631	98,8
MIEJSKA GÓRKA	2 254	8 066	8 938	90,2
OSIECZNA	2 537	8 250	9 322	88,5
PAKOŚLAW	1 201	4 399	4 822	91,2
PĘPOWO	1 508	5 246	5 810	90,3
POGORZELA	1 236	4 257	4 802	88,7
PONIEC	1 976	6 736	7 497	89,8
RAWICZ	5 341	27 172	28 865	94,1
RYDZYNA	3 100	9 965	10 354	96,2
ŚMIGIEL	4 420	15 728	17 092	92,0
ŚWIĘCIECHOWA	2 592	8 002	8 478	94,4
WIJEWO	947	3 492	3 780	92,4
Razem	55 715	231 616	249 669	92,77

¹ Dane pochodzą z programu PROFEKO z dnia 31.12.2024

² Dane pochodzące z rejestru mieszkańców gmin według stanu na dzień 31.12.2024

2. Działania prowadzone w celu uszczelnienia systemu

W przypadku nieruchomości zamieszkałych system gospodarowania odpadami komunalnymi cały czas jest uszczelniany przez prowadzenie następujących działań:

- a) porównywanie liczby osób wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z bazami gminnymi (osoby zameldowane, urodzenia),
- b) weryfikacja liczby osób wykazanych w deklaracjach z innymi bazami (zużycie wody, pomoc społeczna),
- c) weryfikacja informacji uzyskanych o liczbie osób zamieszkujących z Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (w związku z limitem 100 kg odpadów remontowo – budowlanych na osobę),
- d) weryfikacja informacji uzyskanych telefonicznie i drogą mailową od mieszkańców.

W przypadku stwierdzenia różnicy w liczbie osób zgłoszonych w deklaracji w stosunku do liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość właściciel nieruchomości wzywany jest do złożenia wyjaśnień w tym zakresie i skorygowania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jeżeli deklaracja nie zostanie skorygowana Związek przeprowadza postępowanie administracyjne, w wyniku którego zostaje wydana decyzja określająca wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2024 roku przeprowadzono 316

postępowań administracyjnych dotyczących wykazania nieprawidłowej liczby osób, w wyniku których dodatkowo 184 osoby zostały objęte opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

IV. Opis funkcjonowania systemu

1. Podział na sektory oraz podmioty odbierające odpady komunalne

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego odpowiedzialny jest za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie gmin należących do Związku. W celu sprawniejszego zorganizowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi teren Związku został podzielony na pięć sektorów:

- a) Sektor I – Gmina Rydzyna, Miasto Leszno, Gmina Świąciechowa, Gmina Lipno, Gmina Krzemieniewo, Gmina Osieczna, Gmina Wijewo,
- b) Sektor II – Gmina Rawicz, Gmina Miejska Górka, Gmina Jutrosin, Gmina Pakosław,
- c) Sektor III – Gmina Śmigiel, Gmina Krzywiń,
- d) Sektor IV – Gmina Bojanowo, Gmina Poniec,
- e) Sektor V – Gmina Gostyń, Gmina Krobia, Gmina Pępowo, Gmina Pogorzela.

Rysunek 2 Podział KZGRL na sektory

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi organizowanego przez Związek obsługiwanych jest łącznie 56 482 nieruchomości (55 715 nieruchomości zamieszkałych oraz 767 domków letniskowych).

W zamian za wnoszoną przez mieszkańców opłatę KZGRL zapewnia odbiór i zagospodarowanie powstających na nieruchomości odpadów komunalnych za pośrednictwem przedsiębiorców wyłonionych w drodze przetargu.

We wrześniu 2023 r. przeprowadzono na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie KZGRL na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. w wyniku którego umowy podpisano z następującymi przedsiębiorcami:

- a) Konsorcjum firm: Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno i Firma Usługowo-Handlowa Dominik Zajęc ul. Szkolna 46, Błotnica, 64-234 Przemęt – sektor I,
- b) Konsorcjum firm: Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o.o. ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem – sektor II,
- c) ZGO – NOVA Sp. z o.o. ul. im. Mariusza Małynicza 1, Witaszyczki, 63-200 Jarocin – sektor III i V,
- d) Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno – sektor IV.

W marcu 2024 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie KZGRL na okres od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. w wyniku którego umowy podpisano z następującymi przedsiębiorcami:

- a) Konsorcjum firm: Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno i Firma Usługowo-Handlowa Dominik Zajęc ul. Szkolna 46, Błotnica, 64-234 Przemęt – sektor I,
- b) Konsorcjum firm: Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o.o. ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem – sektor II,
- c) ZGO – NOVA Sp. z o.o. ul. im. Mariusza Małynicza 1, Witaszyczki, 63-200 Jarocin – sektor III, IV i V.

2. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2024 roku stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie zmieniły się i wynosiły odpowiednio:

- a) w przypadku nieruchomości zamieszkałych – 33,00 zł od mieszkańca miesięcznie,

- b) w przypadku domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe – 191,00 zł od nieruchomości za rok.

Stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny również nie uległy zmianie i wynosiły:

- a) w przypadku nieruchomości zamieszkałych – 70,00 zł od mieszkańca miesięcznie,
b) w przypadku domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe – 500,00 zł od nieruchomości za rok.

Od 2020 r. z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzonego przez Związek wyłączono nieruchomości niezamieszkałe (za wyjątkiem nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe oraz inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) w związku z czym właściciele tych nieruchomości zostali zobowiązani do zawierania umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Związek.

Uchwałą nr XXXIII/2/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego określone zostały górne stawki opłat za jednorazowy odbiór odpadów komunalnych z pojemnika lub worka od właścicieli omawianych nieruchomości. Stawki opłat w 2024 r. nie uległy zmianie, a ich wysokość przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2 Stawki opłat dla nieruchomości niezamieszkałych obowiązujące od stycznia 2020 r.

Opłata w przypadku, kiedy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny	Opłata w przypadku braku selektywnej zbiórki odpadów
Pojemnik 60 l – 50,00 zł	Pojemnik 60 l – 100,00 zł
Pojemnik 80 l – 60,00 zł	Pojemnik 80 l – 120,00 zł
Pojemnik 110 l – 70,00 zł	Pojemnik 110 l – 140,00 zł
Pojemnik 120 l – 80,00 zł	Pojemnik 120 l – 160,00 zł
Pojemnik 140 l – 100,00 zł	Pojemnik 140 l – 200,00 zł
Pojemnik 180 l – 130,00 zł	Pojemnik 180 l – 260,00 zł
Pojemnik 240 l – 160,00 zł	Pojemnik 240 l – 320,00 zł
Pojemnik 360 l – 200,00 zł	Pojemnik 360 l – 400,00 zł
Pojemnik 500 l – 250,00 zł	Pojemnik 500 l – 500,00 zł
Pojemnik 1100 l – 400,00 zł	Pojemnik 1100 l – 800,00 zł

Worek 80 l – 20 zł	Worek 80 l – 40 zł
Worek 120 l – 30 zł	Worek 120 l – 60 zł

3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W związku z wyłączeniem z systemu Związku nieruchomości niezamieszkałych (za wyjątkiem domków letniskowych), właściciele nieruchomości położonych na terenie gmin – członków Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, zobowiązani zostali do zawarcia umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z przedsiębiorcami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej. Związek na podstawie art. 6 ust. 5a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach kontroluje, czy takie umowy zostały zawarte oraz czy opłaty z tego tytułu są uiszczane. W roku 2024 wystosowano ponad 1000 pism wzywających właścicieli nieruchomości niezamieszkałych do okazania umów na odbiór odpadów komunalnych oraz przedstawienia dowodów uiszczania opłat za wykonanie tej usługi. W wyniku stwierdzenia uchybień w zawartych umowach na podstawie art. 5b ww. ustawy wystosowano 117 wezwań do ich usunięcia.

Działania kontrolne będą kontynuowane w kolejnych latach, przy czym zgodnie z art. 5aa ustawy Związek jest obowiązany prowadzić kontrolę co najmniej raz na dwa lata.

4. Kompostowanie bioodpadów

W 2024 r. nie zmieniła się również kwota zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady w przydomowym kompostowniku i wynosiła 3 zł od mieszkańca miesięcznie. Mieszkańcy pozostałych nieruchomości np. wielolokalowych również mogą kompostować bioodpady tak, jak ma to często miejsce na obszarach wiejskich, gdzie mieszkańcy nieruchomości wielolokalowych posiadają w sąsiedztwie swojego miejsca zamieszkania ogrody działkowe, na których kompostują odpady biodegradowalne, jednak zgodnie z obowiązującymi przepisami nie mogą oni korzystać z ulgi. Tabela poniżej przedstawia liczbę gospodarstw domowych oraz liczbę osób, które korzystają ze zniżki za kompostowanie bioodpadów.

Tabela 3 Dane dotyczące kompostowania bioodpadów.

Gmina	Kompostowanie					
	Liczba Nieruchomości Zamieszkałych - kompostowanie [szt.]	% nieruchomości które kompostują	Liczba osób w gminie	% osób , które kompostują w danej gminie	Liczba osób, które kompostuje [os.]	Kwota zniżki 3 zł
BOJANOWO	553	23%	7 394	27%	1 962	5 886 zł
GOSTYŃ	1193	22%	25 385	17%	4 428	13 284 zł
JUTROSIN	803	46%	6 321	52%	3 282	9 846 zł
KROBIA	783	27%	11 391	27%	3 090	9 270 zł
KRZEMIENIEWO	689	39%	7 122	37%	2 628	7 884 zł
KRZYWIŃ	1088	42%	8 761	47%	4 074	12 222 zł
LESZNO	745	9%	54 412	4%	2 133	6 399 zł
LIPNO	666	22%	9 517	24%	2 313	6 939 zł
MIEJSKA GÓRKA	955	42%	8 066	47%	3 780	11 340 zł
OSIECZNA	802	32%	8 250	33%	2 746	8 238 zł
PAKOŚLAW	684	57%	4 399	62%	2 716	8 148 zł
PĘPOWO	683	45%	5 246	52%	2 716	8 148 zł
POGORZELA	489	40%	4 257	42%	1 792	5 376 zł
PONIEC	644	33%	6 736	35%	2 379	7 137 zł
RAWICZ	1399	26%	27 172	18%	4 846	14 538 zł
RYDZYNA	655	21%	9 965	24%	2 345	7 035 zł
ŚMIGIEL	1330	30%	15 728	32%	5 068	15 204 zł
ŚWIĘCIECHOWA	492	19%	8 002	20%	1 634	4 902 zł
WIJEWO	524	55%	3 492	60%	2 099	6 297 zł
Razem	15177	27%	231 616	24%	56 031	168 093 zł

1 Dane pochodzą z programu Odpady w Gminie z dnia 31.12.2024 r.

W grudniu 2022 r. Związek na podstawie art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie rozpoczął kontrole nieruchomości, których właściciele korzystają ze zniżki na kompostowanie bioodpadów. W 2024 roku kontynuowano kontrole przydomowych kompostowników – skontrolowano 331 nieruchomości, z czego na 8 stwierdzono nieprawidłowości i właściciele tych nieruchomości utracili prawo do ulgi na kompostowanie na okres przynajmniej 6 miesięcy od dnia, kiedy decyzja o utracie prawa do zwolnienia stała się ostateczna. Łącznie skontrolowano ponad 800 nieruchomości.

W 2023 r. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy zaprosił KZGRL do współpracy przy realizacji przedsięwzięcia „Bioodpady komunalne posegregowane i poddawane recyklingowi u źródła w Polsce” polegającego na wyznaczeniu wskaźników kompostowania przydomowego umożliwiających

oszacowanie ilości bioodpadów poddawanych recyklingowi u źródła w poszczególnych gminach. Przesłanką uzasadniającą realizację przedsięwzięcia jest możliwość zaliczenia wszystkich wytwarzanych bioodpadów komunalnych poddawanych recyklingowi u źródła czyli w gospodarstwach domowych do odpadów komunalnych poddanych ponownemu użyciu i recyklingowi, co wpłynie na zwiększenie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Badanie polegało na określeniu ilości wytwarzanych bioodpadów komunalnych poddawanych recyklingowi u źródła w gospodarstwie domowym z podziałem na bioodpady ogrodowe i kuchenne przez 7 wybranych dni w każdym miesiącu.

KZGRL przystąpił do realizacji przedsięwzięcia. W celu zachęcenia mieszkańców do wzięcia udziału w badaniu udzielił mieszkańcom biorącym udział w badaniu kompostowniki, które po zakończeniu badania stały się własnością właścicieli nieruchomości, którzy brali udział w badaniu. Na terenie Związku do badania przystąpiło 37 gospodarstw domowych.

W lutym 2025 roku IOŚ-PIB przesłał po zakończeniu badania opracowań zawierających opisy metodyki obliczeń oraz indywidualne wskaźniki dla każdej z gmin biorącej udział w badaniu, które mogą być wykorzystane do obliczania poziomu recyklingu. Wskaźniki zostały wyliczone odrębnie dla odpadów kuchennych i zielonych. Zgodnie z przekazaną instrukcją do obliczeń ilości bioodpadów kuchennych poddawanych recyklingowi u źródła należy brać pod uwagę łączną liczbę mieszkańców we wszystkich gospodarstwach domowych, które bioodpady kuchenne poddawały recyklingowi w przydomowym kompostowniku, natomiast do obliczeń ilości bioodpadów zielonych poddawanych recyklingowi u źródła należy brać pod uwagę łączną powierzchnię terenów zielonych znajdujących się w gospodarstwach domowych i użytkowanych przez mieszkańców tych gospodarstw.

W związku z trudnościami w pozyskaniu danych dot. powierzchni terenów zielonych (właściciele nieruchomości nie są zobowiązani do wpisywania tej informacji w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) znajdujących się w gospodarstwach domowych masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła jest wyliczana tak jak to miało miejsce w poprzednich latach z następującego wzoru:

$$M_k = L_k \times (M_{bio} / L_{bk})$$

gdzie:

M_k – masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła

L_k – liczba mieszkańców gminy korzystających z kompostownika

L_{bk} – liczba mieszkańców gminy nie posiadających kompostownika

M_{bio} – łączna masa odpadów o kodzie: 20 02 01, 20 01 08 (odebrane i zebrane)

5. Sposób i częstotliwość odbioru odpadów komunalnych

Odpady na terenie gmin KZGRL były odbierane w 2024 r. w sposób następujący:

1) bezpośrednio:

a) z nieruchomości zamieszkałych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- bioodpady;
- popiół;
- odpady selektywnie zebrane typu: papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło;
- poprzez zbiórki objazdowe: odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony;

b) z terenów, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości o charakterze rekreacyjno – wypoczynkowym (Brenno, Cichowo i Żelazno):

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – gromadzone są w kontenerach zbiorczych przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników domków letniskowych,
- bioodpady – gromadzone są w kontenerach zbiorczych przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników domków letniskowych,
- popiół - gromadzone są w kontenerach zbiorczych przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników domków letniskowych,
- odpady selektywnie zebrane typu: papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło - gromadzone są w kontenerach zbiorczych przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników domków letniskowych.

W 2024 r. z terenu letniska w miejscowości Osieczna zlikwidowano zbiorcze kontenery do gromadzenia odpadów ze względu na liczne nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami polegające m.in. na podrzucaniu pod pojemniki odpadów wielkogabarytowych i budowlanych, zanieczyszczaniu terenu wokół pojemników oraz braku segregacji odpadów. Właściciele nieruchomości letniskowych z ww. miejscowości zostali zobowiązani do wyposażenia nieruchomości w pojemniki do gromadzenia odpadów i odbiór odpadów następuje w taki sam sposób jak z nieruchomości zamieszkałych.

2) za pośrednictwem PSZOK:

- a) z nieruchomości zamieszkałych i z terenów, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości o charakterze rekreacyjno – wypoczynkowym, przyjmowane są wszystkie odpady komunalne problemowe wykazane w *Regulaminie Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych*.

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego ma w dalszym ciągu zawartą umowę z firmą *Biosystem S.A.* z siedzibą w Krakowie przy ul. Wodnej 4, dotyczącą organizacji zbiórki baterii na terenie Związku.

Dodatkowo na terenie każdej gminy należącej do KZGRL apteki zostały wyposażone w specjalne pojemniki służące do zbierania przeterminowanych leków. Wszyscy mieszkańcy mogą w takich punktach pozostawić przeterminowane leki, które następnie są odbierane przez wyspecjalizowaną firmę i dostarczone do spalarni odpadów. W 2024 r. z terenu Związku przeterminowane leki odbierane były przez firmę *P.H.U. „NATURA” Marek Michałowski* z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Serockiej 11. Firma ta obsługiwała średnio miesięcznie 81 apteki z terenu Związku.

W 2024 r. Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego w dalszym ciągu kontynuował współpracę z firmą *MB Recycling Spółka z o. o. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Spółka komandytowa* i dotychczas na terenie Związku stanęło 16 pojemników służących do zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii. Mieszkańcy do pojemników mogą wrzucać elektroodpady, których wielkość nie przekracza 50 cm są to np. laptopy, suszarki do włosów, miksery, szczoteczki elektryczne, telefony komórkowe itp. W ramach systemu „Elektryczne Śmieci” funkcjonuje także odbiór większych elektroodpadów bezpośrednio z domu po zgłoszeniu przez mieszkańca i jest on bezpłatny.

W dalszym ciągu funkcjonowało również porozumienie zawarte z firmą *AG-EKO Aneta Gonera* z siedzibą w Lubiniu, przy ul. Kolejowej 7 na nieodpłatne przeprowadzanie zbiórek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gmin należących do KZGRL.

W 2024 r. na terenie Związku zamontowano kolejne cztery pojemniki do segregacji małego sprzętu elektrycznego i elektronicznego tzw. miejskie punkty elektroodpadów do których mogą trafiać takie odpady, jak: płyty CD/DVD, tonery, telefony i drobna elektronika, baterie i akumulatory oraz żarówki energooszczędne. Nowe punkty pojawiły się w Śmiglu, Krzywiniu, Pakoślawiu i Pępowie. Łącznie na terenie Związku znajduje się już 19 takich punktów, po jednym w każdej gminie należącej do tut. Związku.

Rysunek 3 Punkt Elektroodpadów w Rydzynie

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4 Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych

Rodzaj odpadów komunalnych	Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych				
	Nieruchomości zamieszkałe w zabudowie jednorodzinnej	Nieruchomości zamieszkałe w zabudowie wielolokalowej wskazane w Załączniku A*	Nieruchomości zamieszkałe w zabudowie wielolokalowej wskazane w Załączniku B*	Tereny letniskowe wyposażone w zbiorcze gniazda	Nieruchomości letniskowe, które nie są wyposażone w zbiorcze gniazda
Odpady niesegregowane (zmieszane)	1 raz na 2 tygodnie	1 raz w tygodniu	2 razy w tygodniu	I–III, X–XII: 1 raz w miesiącu IV, IX: 2 razy w miesiącu V–VIII: 1 raz w tygodniu	1 raz na 2 tygodnie
Bioodpady	1 raz na 2 tygodnie	1 raz w tygodniu	2 razy w tygodniu	I–III, X–XII: 1 raz w miesiącu IV, IX: 1 raz w miesiącu V–VIII: 1 raz w tygodniu	1 raz na 2 tygodnie

Popiół	X – IV raz na 2 tygodnie V – IX raz w miesiącu	X – IV raz na 2 tygodnie V – IX raz w miesiącu	X – IV raz na 2 tygodnie V – IX raz w miesiącu	I–III, X–XII: 1 raz w miesiącu IV, IX: 2 razy w miesiącu V–VIII: 1 raz w tygodniu	X – IV raz na 2 tygodnie V – IX raz w miesiącu
Odpady selektywnie zbierane w workach lub pojemnikach (papier i tektura, szkło)	1 raz w miesiącu	1 raz w miesiącu	IV – IX: 1 raz w tygodniu X – III: 2 razy w miesiącu	I–III, X–XII: 1 raz w miesiącu IV–VI, IX: 2 razy w miesiącu VII–VIII: 1 raz w tygodniu	1 raz w miesiącu
Odpady selektywnie zbierane w workach lub pojemnikach (tworzywa sztuczne i metale)	IV – IX: 2 razy w miesiącu X – III: 1 raz w miesiącu	IV – IX: 2 razy w miesiącu X – III: 1 raz w miesiącu	IV – IX: 1 raz w tygodniu X – III: 2 razy w miesiącu	I–III, X–XII: 1 raz w miesiącu IV–VI, IX: 1 razy w miesiącu VII–VIII: 1 raz w tygodniu	IV – IX: 2 razy w miesiącu X – III: 1 raz w miesiącu
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	-	-
Meble i inne odpady wielkogabarytowe	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	-	-
Choinki	2 razy w okresie od 1 stycznia do 28 lutego (po uzgodnieniu z Zamawiającym)	regularnie podczas odbioru odpadów z nieruchomości w okresie od 1 stycznia do 28 lutego (po uzgodnieniu z Zamawiającym)	regularnie podczas odbioru odpadów z nieruchomości w okresie od 1 stycznia do 28 lutego (po uzgodnieniu z Zamawiającym)	-	-

*Załączniki A i B mogą ulegać zmianie w trakcie realizacji zamówienia, o czym Zamawiający będzie powiadamiał Wykonawcę na bieżąco.

6. Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości porządku w gminach Związek jest zobowiązany do utworzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest miejscem zbiórki i czasowego magazynowania selektywnie zebranych odpadów komunalnych dostarczanych przez właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego.

Rysunek 4 Przykładowy PSZOK z terenu KZGRL

Na terenie KZGRL funkcjonuje 19 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zatem w każdej gminie należącej do Związku znajduje się PSZOK. Zostały one zlokalizowane w następujących miejscach:

Tabela 5 Wykaz Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

PSZOK	DANE ADRESOWE	GODZINY OTWARCIA
PSZOK w Bojanowie	Gołaszyn 11a tel. 65 54 56 416	wt. i sob. w godz. 10 - 14 czw. w godz. 14 - 18
PSZOK w Gostyniu	Stacja Przeladunkowa Odpadów w Goli tel. 506 182 246	pon. – pt. w godz. 7 - 18 sob. w godz. 8 - 15
PSZOK w Jutrosinie	ul. Polna 3c (teren składu węgla) tel. 667 397 392	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Krobi	ul. Jutrosińska 28a tel. 65 57 11 783	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Krzemieniewie	ul. Dworcowa 50 (sklep rolno ogrodniczy) tel. 65 53 60 226	wt. i sob. w godz. 10-14, czw. w godz. 14-18,
PSZOK w Krzywiniu	ul. Bojanowskiego 5 tel. 509 029 868	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Lesznie	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. w Lesznie, ul. Saperska 23 tel. 65 525 92 95	pon.- pt. w godz. 7-18 sob. w godz. 8-15

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok**

PSZOK w Lipnie	ul. Spółdzielcza 4 tel. 65 53 40 267	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Miejskiej Górcie	ul. Ignacego Buszy 5 tel. 65 54 741 73	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Osiecznej	Zakład Zagospodarowania Odpadów Trzebania 15 tel. 65 528 50 32	pon., wt., czw., pt. w godz. 14-17 śr. i sob. w godz. 10-14
PSZOK w Pakosławiu	ul. Kolejowa 3 tel. 65 54 78 263	wt. i sob. w godz. 10-14, czw. w godz. 14-18
PSZOK w Pępowie	ul. Dworcowa 1 tel. 65 57 36 332	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Pogorzeli	ul. Gostyńska 14a (teren GS, skład węgla) tel. 501 037 477	wt. i sob. w godz. 10-14, czw. w godz. 14-18,
PSZOK w Poniecu	ul. Krobska 39 (teren składu węgla) tel. 65 57 31 539	wt. i sob. w godz. 10-14, czw. w godz. 14-18,
PSZOK w Rawiczu	SPO Komunalnych w Rawiczu tel. 506 181 616	pon. - pt. w godz. 7-18 sob. w godz. 8-15
PSZOK w Rydzynie	Kłoda (teren oczyszczalni ścieków, wjazd od ulicy Przemysłowej) tel. 601 881 829	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Śmiglu	Kompostownia Odpadów Zielonych w Koszanowie tel. 506 182 297	pon., czw., pt. w godz. 14-18 wt. i sob. w godz. 10-14
PSZOK w Święciechowie	ul. Kopernika 6 (teren dawnej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej) tel. 691 935 246	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18
PSZOK w Wijewie	ul. Wincentego Witosa 52 (teren dawnego SKR) tel. 601 055 363	wt. i sob. w godz. 10-14 czw. w godz. 14-18

Utworzenie i prowadzenie wszystkich PSZOK oparto na zleceniu tego zadania firmom wyłonionym w ramach przetargu nieograniczonego, który przeprowadzono w 2022 r. na okres od stycznia 2023 r. do czerwca 2024 r. oraz w 2024 r. na okres od lipca 2024 r. do grudnia 2025 r. Koszty prowadzenia PSZOK liczone były jako suma stałych cen ryczałtowych za prowadzenie PSZOK oraz kosztów transportu i zagospodarowania 1 Mg poszczególnych frakcji odpadów. Całościowe roczne koszty w 2024 r. wyniosły 18 474 764,52 zł.

Z wymienionych funkcjonujących w 2024 r. 19 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w dalszym ciągu 17 prowadzonych jest przez Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie przy ul. Saperskiej 23, PSZOK w Bojanowie prowadzony jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gołaszynie, Gołaszyn 11a, 63-940 Bojanowo, natomiast PSZOK we Wijewie przez Firmę Usługowo – Handlową Dominik Zajac, ul. Szkolna 46, Błotnica, 64-234 Przemyśl.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie KZGRL do PSZOK mogą bezpłatnie oddać następujące rodzaje zebranych selektywnie odpadów:

- 1) papier,
- 2) tworzywa sztuczne i metale,
- 3) szkło,
- 4) odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone,
- 5) przeterminowane leki,
- 6) chemikalia,
- 7) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- 8) zużyte baterie i akumulatory,
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 11) zużyte opony,
- 12) odzież i tekstylia,
- 13) popiół,
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe (100kg/mieszkańca/rok).

Masa przyjętych odpadów do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2024 r. wzrosła aż o 13% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 6 Porównanie masy odebranych odpadów w PSZOK w latach 2014-2024

ROK	Masa odpadów	% wzrostu masy odebranych odpadów w stosunku do roku poprzedniego
2014	3 097,15	-
2015	4 055,14	31%
2016	6 753,84	67%
2017	9 624,74	43%
2018	10 956,021	14 %
2019	14 042,823	28%
2020	13 508,774	- 6% *
2021	14 872,513	10%
2022	13 330,433	-10 %
2023	13 751,079	3%
2024	15 605,558	13%

Masa odpadów przyjętych w punktach stanowi ponad 17% wszystkich odebranych przez Związek odpadów. Jeden mieszkaniec Związku oddał w ciągu roku do punktu średnio 67 kg odpadów, z czego przykładowo mieszkaniec Leszna średnio 90 kg, a mieszkaniec Bojanowa 37 kg.

Liczba odnotowanych w 2024 r. odwiedzin punktów w stosunku do 2023 r. wzrosła znacząco o ok. 20 tysięcy i wyniosła ponad 130 tys., z czego punkt w Lesznie odnotował 64 497 odwiedzin (tu również wzrost, dla porównania w 2023 r. było 53 734 odwiedzin), to jest 49% wszystkich odwiedzin na terenie 19 punktów.

W celu ujednolicenia pracy PSZOK oraz wprowadzenia zasad ich funkcjonowania zgodnych z przepisami z zakresu gospodarowania odpadami przyjęty został Regulamin Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanych na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, do którego przestrzegania są zobowiązani prowadzący PSZOK i korzystający z nich.

Dni oraz godziny otwarcia PSZOK znajdują się na stronie internetowej Związku, www.kzgrl.pl oraz w aplikacji mobilnej EcoHarmonogram.

7. Rejestr firm upoważnionych do odbioru odpadów komunalnych na terenie KZGRL w 2024 r.

Do rejestru działalności regulowanej prowadzonego zgodnie z art. 9b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 236 ze zm.) przez Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego na koniec roku 2024 wpisanych było 22 podmiotów upoważnionych do odbioru odpadów komunalnych (dwa podmioty zostały wpisane w 2024 r.) z czego 9 z nich wykazało odbiór odpadów w sprawozdaniach.

Tabela 7 Podmioty wpisane do RDR w 2024 r. w zakresie odbioru odpadów komunalnych

Wykaz podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w roku 2024		
Lp.	Nazwa firmy/imię i nazwisko przedsiębiorcy, adres	Gminy, na których podmiot, uzyskując wpis, upoważniony został do odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
1.	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. o.o. ul. Saperska 23, 64-100 Leszno	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego
2.	REMONDIS Sanitech Poznań Sp. Z o.o. ul. Górecka 104 61-483 Poznań	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Święciechowa, Wijewo
3.	Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. Z o.o. Niedźwiady 38 62-800 Kalisz	Gostyń, Jutrosin, Krobia, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Rawicz
4.	ZGO-NOVA Sp. Z o.o. ul. Im. Mariusza Małynicza 1, Witaszyczki 63-200 Jarocin	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok**

5.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uługowe TRANS-KOM B. Rajewska Bogusławki 8B, 63-800 Gostyń	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo
6.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. Z o.o. ul. Parkowa 6, 63-100 Śrem	Gostyń, Krobia, Krzywiń, Pępowo, Pogorzela, Śmigiel
7.	REMLI Anna Majewska ul. Powstańców Wlkp. 7 64-030 Śmigiel	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego
8.	Firma Usługowo-Handlowa Dominik Zając ul. Szkolna 46 Błotnica, 64-234 Przemyt	Krzemieniewo, Leszno, Lipno, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Osieczna, Wijewo
9.	PreZero Service Zachód Sp. z o.o. ul. Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz	Gostyń Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo
10.	Spółka Komunalna Wschowa Sp. Z o.o. ul. Daszyńskiego 10, 67-400 Wschowa	Wijewo
11.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe LS-PLUS Sp. Z o.o. ul. Szałwiowa 34 A/2, 62-064 Plewiska	Krzywiń, Miasto Leszno, Lipno, Śmigiel, Wijewo
12.	ZPH Rakowscy sp.j. ul. Poniecka 7 63-840 Krobia	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo
13.	GRUPA KOSZ sp. z o.o. Stawiec 40c 56-300 Stawiec	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo
14.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. Z o.o. ul. Rawicka 41, 63-700 Krotoszyn	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo
15.	P.H.U. KOMUNALNIK Sp. z o.o. ul. Św. Jerzego a, 50-518 Wrocław	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego
16.	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. ul. Szczecińska 5, 54-517 Wrocław	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego
17.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe Tadeusz i Artur Michalski Sp. J. ul. Gronowska 46, 64-100 Leszno	Pępowo , Pogorzela, Krzywiń, Śmigiel
18.	FCC Polska Sp. z o.o. ul. Lecha 10 41-800 Zabrze	Rydzyna, Rawicz, Poniec, Miejska Górka
19.	Polcopper Sp. z o.o. Przysieka Polska, ul. Przemysłowa 16 64-030 Śmigiel	Śmigiel
20.	PGO Zając Sp. z o.o. ul. Starkowska 10 64-234 Przemyt	Krzemieniewo, Leszno, Lipno, Osieczna , Rydzyna, Świąciechowa, Wijewo
21.	Chemeko-System Sp. z o. o. Zakład Zagospodarowania Odpadów z siedzibą we Wrocławiu ul. Jerzmanowskiej 6a, 54-519 Wrocław	Bojanowo, Poniec
22.	M-EKO Sp. z o. o. ul. Gronowska 46 64-100 Leszno	teren całego Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego

8. Instalacja Komunalna

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zamówienie publiczne może być udzielone na odbieranie odpadów komunalnych – wówczas w dokumentacji Zamawiający określa instalację, do której mają trafiać odpady lub na odbieranie i zagospodarowywanie odpadów – wówczas to podmioty odbierające odpady wskazują w ofercie instalację, do których odpady będą przekazywane. W związku z tym, że KZGRL organizuje przetarg łącznie na odbieranie i zagospodarowywanie odpadów to Wykonawcy wskazują w ofercie gdzie będą przekazywane odpady i w większości wskazywaną Instalacją Komunalną jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani gm. Osieczna dzięki czemu zachowana jest zasada bliskości i jest to korzystne środowiskowo. Instalacja znajduje się na terenie KZGRL i należy do Miejskiego Zakładu Oczyszczania Sp. z o.o. w Lesznie, której właścicielem jest 19 gmin, które wchodzi w skład KZGRL oraz gmina Włoszakowice. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani stanowi zaawansowaną instalację do zagospodarowania i unieszkodliwiania poszczególnych strumieni odpadów komunalnych, spełniającą najwyższe wymagania ochrony środowiska. Obiekt wyposażony jest w następujące elementy technologiczne:

- instalacja segregacji odpadów z selektywnej zbiórki,
- instalacja segregacji mechanicznej odpadów zmieszanych i przygotowania biofrakcji,
- instalacja fermentacji biofrakcji z odpadów komunalnych wraz z odzyskiem biogazu,
- instalacja do przetwarzania biologicznego (w warunkach tlenowych) odpadów ulegających biodegradacji,
- kompostownia pryzmowa odpadów zielonych,
- magazyn małych ilości odpadów niebezpiecznych,
- magazyn odpadów budowlanych,
- punkt demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- składowisko odpadów z pełną infrastrukturą towarzyszącą.

Obiektami funkcjonalnie powiązanymi z ZZO w Trzebani są trzy stacje przeładunkowe odpadów komunalnych wraz z obiektami towarzyszącymi, które znajdują się w Lesznie, Rawiczu i Goli gm. Gostyń.

9. Działania informacyjne i edukacyjne

Jednym z podstawowych zadań Związku określonym w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Edukacja

ekologiczna stanowi istotny element realizacji planów gospodarki odpadami, jest niezbędnym warunkiem skutecznego kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie selektywnego zbierania odpadów.

W związku z tym poprzez różne formy edukacji ekologicznej zrealizowane zostały przedsięwzięcia edukacyjne mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach działań edukacyjnych zrealizowane zostały następujące przedsięwzięcia:

EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 1) Kampania „Przedszkolaki z Segregolandii” – skierowana do przedszkolaków najstarszych grup - udział w niej wzięło 2545 przedszkolaków oraz nauczyciele i wychowawcy,
- 2) Kampania „Akademia Odpadowa” skierowana do uczniów klas IV szkół podstawowych. Udział w niej wzięło 1794 uczniów oraz ich nauczyciele oraz wychowawcy.
- 3) W minionym roku po raz ósmy przeprowadzone zostały warsztaty „SOS dla środowiska, czyli Segregujący, Oszczędny, Świadomy”. Wzorem lat ubiegłych udział w nich wzięli uczniowie klas I szkół ponadpodstawowych z terenu Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, a warsztaty dotyczyły prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, a w szczególności zasad prawidłowej ich segregacji. Tegoroczne warsztaty prowadzone były w placówkach na terenie KZGRL, a na ich realizację KZGRL otrzymał dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Podczas zajęć uczniowie brali udział w konkursie w którym każdy uczestnik otrzymał nagrodę w postaci kalendarza edukacyjnego. W przedsięwzięciu tym wzięło 1444 uczniów oraz nauczyciele.
- 4) Ekologiczne spektakle edukacyjne - Edukacja ekologiczna poprzez edukacyjne spektakle teatralne pt. Małe śledztwo w wielkiej sprawie – skierowana do uczniów klas I Szkół Podstawowych – udział w spektaklach wzięło 2830 uczniów oraz nauczyciele i wychowawcy
- 5) „Turnieje odpadowe” – akcje o charakterze sportowo edukacyjnym – podczas sześciu turniejów edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi edukacją ekologiczną w tej formie objętych zostało 476 dzieci oraz ich nauczyciele i wychowawcy.
- 6) „Rady na odpady” – zajęcia edukacyjne dotyczące zasad postępowania z odpadami komunalnymi, prowadzone z nastawieniem na angażowanie dzieci i młodzieży i zainteresowanie zagadnieniem ograniczania powstawania odpadów i recyklingu – zajęcia odbywały się w siedzibie związku – wzięło w nich udział 104 dzieci oraz ich nauczyciele.

- 7) Inne ekologiczne zajęcia o tematyce ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami organizowane na zaproszenie placówek oświatowych – około 475 dzieci oraz ich nauczyciele
- 8) Konkurs dla dzieci „Choinka w eko odświeżeniu.” – około 1376 dzieci z 70 grup przedszkolnych z 60 przedszkoli wzięło udział w konkursie z których wyłonionych zostało 13 grup laureatów. Konkurs miał na celu uświadomienie dzieciom, a także mieszkańcom, że odpady mogą być wykorzystywane ponownie.
- 9) Dzień wody w Poniecu - podczas festynu zorganizowaliśmy prezentację na temat zasad postępowania z odpadami. Udział w warsztatach wzięło około 300 uczniów i przedszkolaków.

EDUKACJA DOROSŁYCH:

- 1) Edukacyjne akcje plenerowe:
 - Od segregacji nie planuj wakacji – dwie akcje edukacyjne w Brennie i Cichowie,
 - Festyn z okazji akcji Sprzątania Świata w Gostyniu,
 - Zajęcia dla cudzoziemców – edukacja ekologiczna we współpracy z CIC w Lesznie i w Lipnie – około 45 osób
 - Zajęcia dla Stowarzyszenia Leszczyński Bank Żywności – około 15 osób
 - Zajęcia dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Rawiczu – około 35 osób
 - Stoisko edukacyjne podczas festynu charytatywnego organizowanego przez Unię Leszno,
 - Festyn „Stowarzyszenie Zatorze” – edukacja dotycząca zasad postępowania z odpadami komunalnymi
 - Ekologiczny Festyn Rodzinny w Pogorzeli
 - Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka w Święciechowie
- 2) Kontynuowanie udostępniania mieszkańcom aplikacji EcoHarmonogram, głównym celem aplikacji jest dostęp mieszkańców do harmonogramów odbioru odpadów w formie online. Aplikacja adresowana do wszystkich mieszkańców KZGRL, w szczególności do właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, gdyż to oni najczęściej korzystają z harmonogramów odpadów. W 2024 roku z aplikacji korzystało około 29 000 użytkowników.
- 3) Projekt i dystrybucja kalendarzy edukacyjnych na 2024 rok. Kalendarze przekazane zostały do Urzędów gmin należących do KZGRL i dystrybuowane były wśród mieszkańców w urzędach, PSZOK-ach na terenie 19 gmin Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, w Biurze Obsługi Klienta oraz podczas realizacji kampanii SOS dla środowiska. . Do mieszkańców Związku rozdystrybuowanych zostało 16 500 szt kalendarzy. Ilustracje w kalendarzu przedstawiały treści edukacyjne m.in.

dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi, zasady segregowania odpadów oraz adresy Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

- 4) tworzenie infrastruktury do zbierania małych elektroodpadów z funkcją edukacyjną – w gminach Krzywiń, Pakosław, Pępowo i Śmigiel zamontowane zostały tzw. Punkty Elektroodpadów, czyli pojemniki służące do zbierania małych odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE) takich jak płyty cd/dvd, telefony i ładowarki, baterie i żarówki. Ich zadaniem jest ułatwić mieszkańcom pozbywanie się niewielkich odpadów ZSEE, gdyż odpady tego rodzaju to odpady niebezpieczne i nie wolno ich wrzucać do zwykłych pojemników. Można oczywiście zawieźć je do PSZOK-u, ale od teraz można także np. w ramach spaceru, przy okazji zakupów czy załatwiania spraw w urzędzie pozbyć się ich właśnie w Punktach Elektroodpadów. Drugim zadaniem pojemników jest funkcja tablicy informacyjno-edukacyjnej w której umieszczane są plakaty o treściach edukacyjnych,
- 5) materiały edukacyjne w mediach lokalnych oraz w social mediach,
- 6) Kampania „Gratulujemy”

Kampania ruszyła 1 lipca i była prowadzona na profilu Facebook KZGRL ([facebook/kzgrl](https://www.facebook.com/kzgrl)). W Punktach Zbiórki Elektroodpadów oraz urzędach gmin pojawiły się plakaty i ulotki informacyjne na temat składania deklaracji. Przy okazji kampanii dotyczącej zgłaszania narodzin dzieci, przypominaliśmy również mieszkańcom o konieczności składania nowej deklaracji w przypadku zmiany miejsca zamieszkania, na przykład przeprowadzki do nowego domu. Nowy adres, nowe dziecko, nowa deklaracja – to proste zasady, które pozwolą uniknąć problemów w przyszłości. W ramach kampanii w lokalnej rozgłośni radiowej Radio Elka emitowane były przez dwa tygodnie emisja spoty oraz baner informacyjno – edukacyjny na stronie www.elka.pl

- 7) Kampania „Zmieniajmy Razem”

Kampania "Zmieniajmy Razem" była prowadzona wielotorowo, co pozwoliło nam dotrzeć do szerokiego grona odbiorców. Nasze działania obejmowały:

Media społecznościowe: Regularnie publikowaliśmy posty na Facebooku, gdzie udostępnialiśmy praktyczne porady dotyczące segregacji odpadów oraz informowaliśmy o nadchodzących wydarzeniach i spotkaniach.

Lokalna telewizja: Kampania była promowana w lokalnej telewizji, co pomogło nam dotrzeć do mieszkańców, którzy nie korzystają z mediów społecznościowych. Telewizja emitowała informacje o kampanii, zachęcając do udziału w spotkaniach oraz śledzenia naszych działań.

Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami: Kluczowym elementem kampanii były spotkania z mieszkańcami w poszczególnych gminach. Były to wydarzenia, na których omawialiśmy zasady segregacji odpadów, wyjaśnialiśmy działanie lokalnego systemu gospodarki odpadami oraz odpowiadaliśmy na pytania mieszkańców.

Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami - podsumowanie

Nasza kampania miała na celu zwiększenie świadomości ekologicznej wśród dorosłych mieszkańców, ze szczególnym naciskiem na prawidłową segregację odpadów. Wiedzieliśmy, że aby skutecznie edukować, musimy dotrzeć bezpośrednio do ludzi i zaangażować ich w dialog. Stąd pomysł na cykl spotkań pod hasłem "Porozmawiajmy o Odpadach", które odbyły się we wszystkich 19 gminach.

Co wynikało z tych spotkań?

Przede wszystkim uświadomiliśmy sobie, jak wiele możemy się dowiedzieć od mieszkańców. Spotkania stały się dwukierunkowym kanałem komunikacji.

Identyfikacja problemów: Mieszkańcy bardzo chętnie dzielili się swoimi doświadczeniami, często wskazując na konkretne problemy, takie jak niejasne zasady segregacji, brak dostępnych pojemników na odpady czy uwagi kierowane w stronę firm odbierających odpady. Dzięki temu mogliśmy lepiej zrozumieć, gdzie leży problem i co wymaga poprawy.

W ramach spotkań proponowaliśmy mieszkańcom wypełnienie anonimowej ankiet, która stanowiła swoisty wstęp do rozmowy – to właśnie podczas jej wypełniania często pojawiały się pytania, które stawały się załącznikiem do szerszej dyskusji edukacyjnej – w ankietach wzięło udział 616 osób, motywem zachęcającym było otrzymanie wielorazowej torby dla każdej osoby, która wypełni ankietę.

Zbieranie pomysłów i propozycji: Nie tylko my dostarczaliśmy informacje, ale wspólne rozmowy były inspirujące i często prowadziły do konkretnych wniosków, które następnie mogą być uwzględnione w działaniach związku.

Budowanie zaufania i wspólnoty: Bezpośrednie spotkania pozwoliły nam zbudować zaufanie między Związkiem a mieszkańcami. Ludzie mieli okazję zobaczyć, że ich głos ma znaczenie, co zwiększało ich zaangażowanie i chęć do uczestnictwa w programie.

Audycje radiowe: Na zakończenie kampanii zorganizowaliśmy emisję audycji radiowych, w których wyjaśnialiśmy zasady postępowania z odpadami i udzielaliśmy praktycznych wskazówek. Audycje te miały na celu utrwalenie wiedzy zdobytej podczas wcześniejszych działań oraz dotarcie do szerszej grupy odbiorców.

Poza wyżej wymienionymi przedsięwzięciami, Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego prowadził również mniejsze działania edukacyjne kierowane do wszystkich mieszkańców regionu. Poprzez współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami przekazywane były również materiały edukacyjne.

Wszystkie nasze działania edukacyjno – informacyjne ukierunkowujemy tak, aby dotrzeć do jak największej liczby osób.

KZGRL co roku na działania edukacyjne wnioskuje o dofinansowania zewnętrzne. W 2024 roku dofinansowane zostały następujące projekty:

- 1) *Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego - druk wydawnictw edukacyjnych, produkcja audycji radiowych, zakup pomocy dydaktycznych i sprzętu – kwota dotacji 80 679,39 zł*
 - 2) *Rozbudowa terenowej infrastruktury edukacyjnej na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego – kwota dotacji 92 320,00 zł*
 - 3) *Upowszechnianie wiedzy ekologicznej dzieci i młodzieży z terenu Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego w zakresie odpadów komunalnych poprzez spektakle teatralne, warsztaty i konkurs – kwota dotacji 57 610,00 zł*
- Na realizację powyższych działań KZGRL otrzymał dofinansowania w łącznej kwocie 230 609,39 zł

Tabela 8 Koszt przedsięwzięć realizowanych przez KZGRL w latach 2017-2024 dofinansowanych przez WFOŚiGW

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Koszt przedsięwzięć	131 391,31 zł	-	103 447,84 zł	-	38 057,08 zł	269 666,95 zł	281 119,63 zł	266 609,39 zł
Dofinansowanie WFOŚiGW w Poznaniu	50 000,00 zł	-	57 486,84 zł	-	22 830,00 zł	154 800,00 zł	194 792,60 zł	230 609,39 zł
Koszt poniesiony przez KZGRL	81 391,31 zł	-	45 961,00 zł	-	15 227,08 zł	114 866,95 zł	86 327,03 zł	36 000,00 zł

Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego został wyróżniony nagrodą 10 000 zł w Konkursie „Aktywni w Wielkopolsce” przyznawaną przez UMWW.

Nasze działania zostały uznane również przez Fundację Odzyskaj Środowisko w ramach wydarzenia Polska Stolica Recyklingu 2024 – za zbiórkę sprzętu elektrycznego elektronicznego.

V. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie KZGRL

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W związku ze zniesieniem regionalizacji w gospodarce odpadami komunalnymi to przedsiębiorcy wyłonieni w przetargu nieograniczonym decydują do jakiej instalacji komunalnej będą przekazywać odebrane odpady komunalne.

Większość niesegregowanych (zmieszane) odpadów komunalnych odebranych

z nieruchomości zamieszkałych z terenu KZGRL było przekazanych do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani gm. Osieczna, pozostałe instalacje do których trafiły odpady zmieszane z terenu Związku to:

- Modern Recycling Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 6A, 54-519 Wrocław;
- ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. Rusko 66, 58-120 Strzegom;
- PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o., Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempin.

Selektywnie zebrane odpady komunalne z terenu KZGRL były przekazywane do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

W skład Instalacji Komunalnej (IK) należącej do *Miejskiego Zakładu Oczyszczania Sp. z o.o.* w Lesznie tj. Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani wchodzi:

- instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP),
- składowisko odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych.

Szczegółowe informacje na temat IK w Trzebani zostały przedstawione w Tabeli 8, Tabeli 9 oraz Tabeli 10.

Tabela 9 Dane dotyczące instalacji MBP

Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Zdolności przerobowe [Mg/rok]	Status instalacji
Część mechaniczna	<i>Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o.</i> 64-100 Leszno Saperska 23	Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani gm. Osieczna	75 000,00	Instalacja Komunalna
Część biologiczna			30 000,00	

W 2024 r. z terenu KZGRL z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odebrano łącznie 103 052,909 Mg odpadów komunalnych, z czego do części mechanicznej instalacji trafiły odpady zmieszane i segregowane, głównie tworzywa sztuczne, natomiast do części biologicznej bioodpady. W związku z powyższym zdolności przerobowe instalacji są wystarczające.

Tabela 10 Dane dotyczące instalacji w zakresie kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów zbieranych selektywnie

Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Zdolności przerobowe [Mg/rok]
Kompostownia pryzmowa		Gola gm. Gostyń	350,00

Kompostownia przyzłowa	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. 64-100 Leszno Saperska 23	Rawicz	350,00
Kompostownia przyzłowa		Trzebania gm. Osieczna	1300,00
Kompostownia przyzłowa		Koszanowo gm. Śmigiel	350,00
Instalacja do przetwarzania biologicznego (w warunkach tlenowych) odpadów ulegających biodegradacji		Trzebania gm. Osieczna	Wariant podstawowy: 10 000,00 Wariant opcjonalny: 35 600,00
Instalacja fermentacji		Trzebania gm. Osieczna	31 000,00

Tabela 11 Dane dotyczące składowiska

Nazwa i adres składowiska	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Pojemność całkowita [m³]	Pojemność całkowita [Mg]	Zdolności przerobowe roczne [Mg/rok]	Status instalacji
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebanii, gm. Osieczna – kwatera nr 1	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. 64-100 Leszno Saperska 23	463 143	614 521	-	Instalacja Komunalna - składowisko odpadów zamknięte
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebanii, gm. Osieczna – kwatera nr 2	Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. 64-100 Leszno Saperska 23	600 000	900 000	70 000,00	Instalacja Komunalna

Obecnie nie ma potrzeby budowy nowych instalacji MBP na terenie KZGRL. W związku z tym, że działająca instalacja spełnia potrzeby oraz została zniesiona regionalizacja do WPGO nie została zgłoszona potrzeba budowy nowej instalacji.

2. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gmin

Według danych statystycznych z GUS w 2023 r. (brak opracowania GUS na 2024 r.) w województwie wielkopolskim wytworzono 390 kg odpadów na osobę. Według danych wynikających ze sprawozdań złożonych przez firmy odbierające odpady oraz firmy prowadzące PSZOK za 2024 rok na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu

Leszczyńskiego, od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odebrano 93 150,074 Mg odpadów komunalnych co na osobę daje 402 kg/os/rok. Na powyższą ilość odpadów składają się odpady odebrane bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych, masa odpadów zebrana w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, przeterminowane leki odebrane w aptekach oraz baterie ze zbiórki organizacji odzysku BIOSYSTEM.

Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych o kodzie 20 03 01 w 2024 roku wyniosła 31 822,820 Mg i wzrosła o zaledwie 3 % w stosunku do masy odpadów z 2023 r.

Z nieruchomości niezamieszkałych, z których odpady odbierane są na podstawie umów z podmiotami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej odebrano 9 902,835 Mg, z czego 7 482,860 Mg odpadów stanowiły odpady zmieszane, czyli ponad 75%.

Szczegółowe dane o masie i strukturze odebranych odpadów komunalnych przedstawiono za pomocą poniższych tabel i wykresów.

Tabela 12 Masa odebranych w 2024 r. zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Gmina	I – XII 2024[Mg]
BOJANOWO	803,820
GOSTYŃ	3 594,860
JUTROSIN	699,360
KROBIA	1 465,600
KRZEMIENIEWO	726,160
KRZYWIŃ	1 107,260
LESZNO	9 532,610
LIPNO	1 297,340
MIEJSKA GÓRKA	867,260
OSIECZNA	1 133,980
PAKOSŁAW	400,100
PĘPOWO	482,820
POGORZELA	495,540
PONIEC	745,200
RAWICZ	3 836,940
RYDZYNA	1 141,490
ŚMIGIEL	2 098,140
ŚWIĘCIECHOWA	935,160
WIJEWO	459,180
Razem	31 822,820

Tabela 13 Masa odebranego popiołu w 2024 od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Gmina	I – XII 2024 [Mg]
BOJANOWO	326,360
GOSTYŃ	694,080
JUTROSIN	336,540
KROBIA	469,260
KRZEMIENIEWO	312,760
KRZYWIŃ	575,480
LESZNO	391,080
LIPNO	343,670
MIEJSKA GÓRKA	495,800
OSIECZNA	370,310
PAKOŚLAW	229,100
PĘPOWO	266,720
POGORZELA	291,640
PONIEC	363,900
RAWICZ	670,780
RYDZYNA	288,700
ŚMIGIEL	803,520
ŚWIĘCIECHOWA	309,400
WIJEWO	224,100
Razem	7 763,200

Tabela 14 Masa odebranych bioodpadów w 2024 od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Gmina	I – XII 2024 [Mg]
BOJANOWO	655,340
GOSTYŃ	2 907,130
JUTROSIN	384,380
KROBIA	1 064,480
KRZEMIENIEWO	594,410
KRZYWIŃ	761,240
LESZNO	6 413,828
LIPNO	1 316,340
MIEJSKA GÓRKA	566,590
OSIECZNA	2 191,590
PAKOŚLAW	249,740
PĘPOWO	336,300
POGORZELA	319,060
PONIEC	526,130
RAWICZ	2 741,064
RYDZYNA	1 225,610
ŚMIGIEL	1 801,960
ŚWIĘCIECHOWA	917,320
WIJEWO	264,400
Razem	25 236,912

Tabela 15 Masa odebranych odpadów komunalnych zbieranych selektywnie z nieruchomości zamieszkałych w 2024 r.

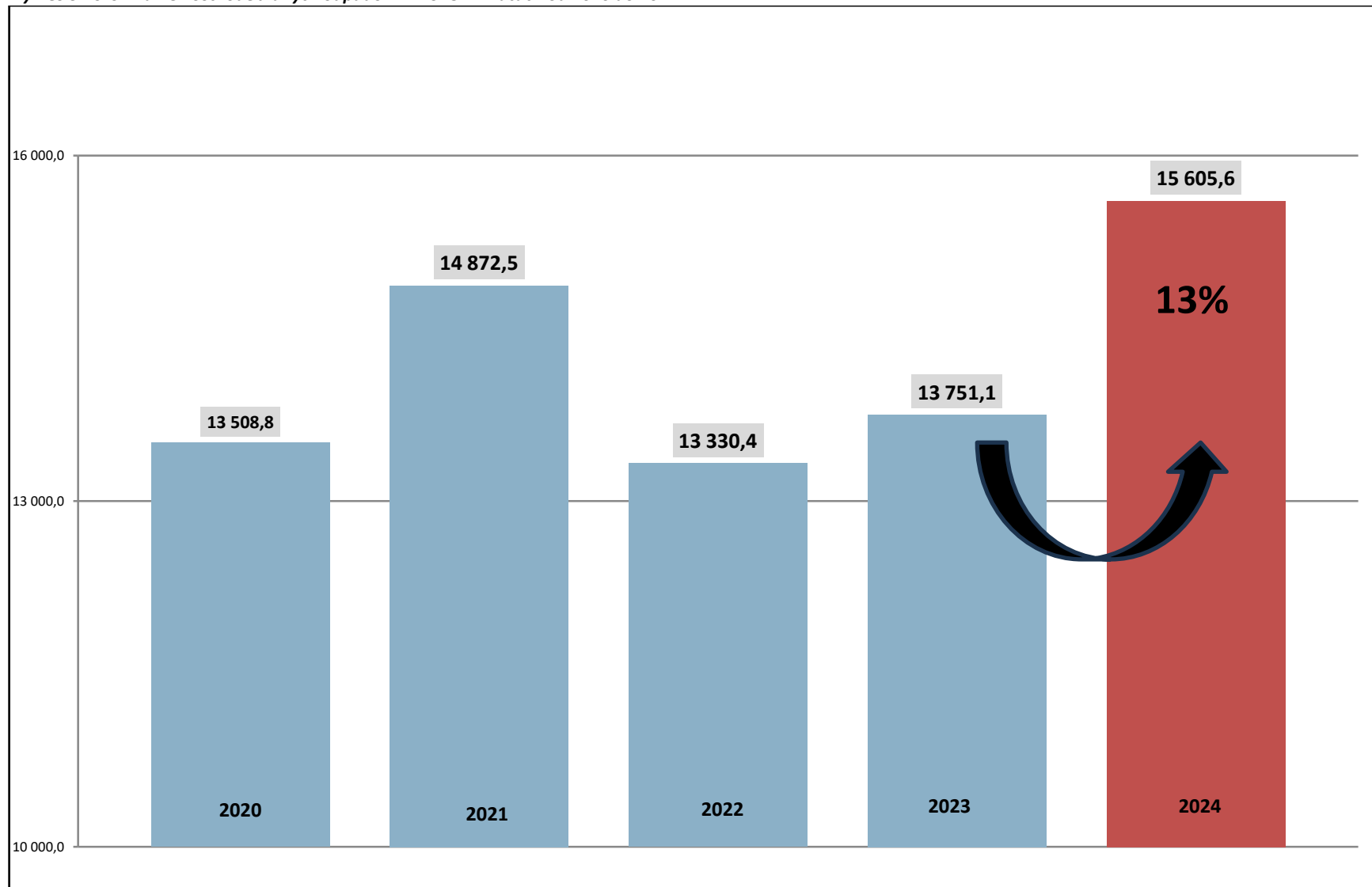
GMINA	Papier [Mg]	Tworzywa sztuczne, metal [Mg]	Szkło [Mg]	Łączna masa odpadów selektywnie zebranych [Mg]
BOJANOWO	67,940	217,800	167,000	452,740
GOSTYŃ	357,780	738,500	571,660	1 667,940
JUTROSIN	46,480	197,690	154,580	398,750
KROBIA	107,960	336,300	260,120	704,380
KRZEMIENIEWO	74,990	209,030	147,050	431,070
KRZYWIŃ	51,640	240,080	204,340	496,060
LESZNO	1120,930	1456,010	1344,140	3 921,080
LIPNO	147,380	304,380	229,680	681,440
MIEJSKA GÓRKA	72,280	275,120	190,240	537,640
OSIECZNA	94,790	236,620	203,370	534,780
PAKOŚLAW	36,100	140,340	111,060	287,500
PĘPOWO	34,020	138,300	123,880	296,200
POGORZELA	29,140	118,520	97,240	244,900
PONIEC	63,160	207,160	156,920	427,240
RAWICZ	409,810	846,776	662,623	1 919,209
RYDZYNA	143,210	326,100	237,040	706,350
ŚMIGIEL	138,880	409,990	339,920	888,790
ŚWIĘCIECHOWA	98,200	211,230	172,730	482,160
WIJEWO	22,290	116,100	103,310	241,700
Razem	3116,980	6726,046	5476,903	15 319,929

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok

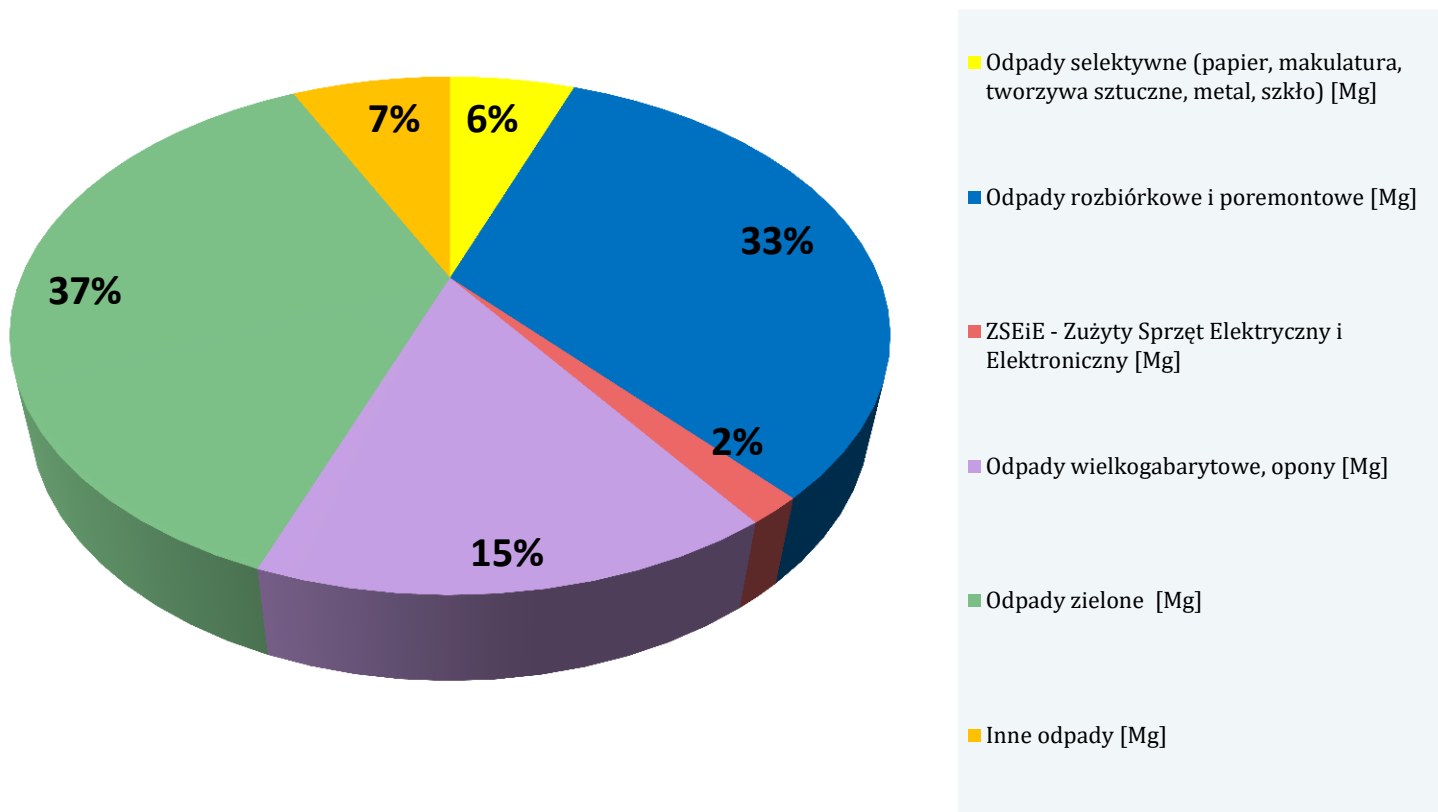
Tabela 16 Zestawienie masy odebranych odpadów w PSZOK w 2024 roku

	Bojanowo	Gostyń	Jutrosin	Krobia	Krzemieniewo	Krzywiń	Leszno	Lipno	M. Górka	Osieczna	Pakosław	Pępowo	Pogorzela	Poniec	Rawicz	Rydzyzna	Śmigiel	Święciechowa	Wijewo	łączna masa
odpady selektywne (opakowania z papieru, tworzyw sztucznych, metalu i szkła)	9,8	32,7	32,7	19,1	25,3	15,9	411,7	30,3	15,3	13,2	4,0	17,2	8,9	18,9	115,1	44,0	39,6	29,2	7,2	890,0
ZSEiE - Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny	4,7	15,2	5,4	10,9	5,3	10,7	120,7	6,1	11,1	1,4	6,6	3,6	14,5	9,4	0,2	14,5	14,2	19,6	5,0	279,0
odpady wielkogabarytowe, opony	30,7	262,0	62,8	51,7	59,8	61,4	996,6	83,4	49,6	140,8	34,1	42,4	37,3	59,8	342,6	107,8	116,4	106,7	34,3	2 680,2
odpady rozbiórkowe i poremontowe	119,7	540,9	148,7	186,7	147,3	128,6	1 142,5	176,2	119,4	319,3	60,1	87,9	85,0	128,5	793,4	143,6	276,1	176,2	36,3	4 816,3
odpady zielone	97,8	682,2	36,0	121,7	69,5	73,8	1 925,9	150,5	51,9	1 355,4	54,3	59,6	61,4	70,7	770,8	144,5	389,3	169,9	12,9	6 298,0
inne odpady	10,8	5,6	0,3	20,0	18,4	15,6	276,9	13,9	8,6	56,3	5,0	21,7	9,5	21,1	76,1	37,8	24,7	19,4	0,6	642,1
	273,4	1 538,6	285,9	410,0	325,6	306,0	4 874,3	460,3	255,9	1 886,4	164,1	232,3	216,6	308,3	2 098,2	492,2	860,2	521,0	96,3	15 605,559

Wykres 3 Porównanie ilości odebranych odpadów w PSZOK w latach od 2020 do 2024

Wykres 4 Procentowy podział odpadów odebranych w PSZOK w 2024 roku

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok

Tabela 17 Masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2024 roku

GMINA	odpady zmieszane[Mg]	bioodpady ¹ [Mg]	popiół ¹ [Mg]	3 podstawowe frakcje (papier, tworzywa sztuczne, metal, szkło) [Mg] ¹	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny ¹ [Mg]	odpady wielkogabarytowe ¹ [Mg]	odpady rozbiórkowe i poremontowe ¹ [Mg]	inne odpady ¹ [Mg]	suma masy odebranych odpadów [Mg]	masa odpadów na 1 osobę [kg/os/12 m-cy] * dane ilości osób zgodnie z danymi z deklaracji
	odpady zmieszane	odpady selektywne								
BOJANOWO	803,820	655,340	326,360	452,740	15,597	147,470	149,158	11,068	2 561,553	346,4
GOSTYŃ	3 594,860	2 907,130	694,080	1 667,940	16,875	618,500	631,991	6,675	10 138,051	399,4
JUTROSIN	699,360	384,380	336,540	398,750	15,549	117,260	148,680	0,819	2 101,338	332,4
KROBIA	1 465,600	1 064,480	469,260	704,380	15,283	206,960	190,340	20,520	4 136,823	363,2
KRZEMIENIEWO	726,160	594,410	312,760	431,070	14,403	154,270	147,290	18,577	2 398,940	336,8
KRZYWIŃ	1 107,260	761,240	575,480	496,060	11,635	178,870	137,100	15,782	3 283,427	374,8
LESZNO	9 532,610	6 413,828	391,080	3 921,080	142,006	1 321,642	1 464,972	279,808	23 467,026	431,3
LIPNO	1 297,340	1 316,340	343,670	681,440	15,559	175,660	197,830	14,079	4 041,918	424,7
MIEJSKA GÓRKA	867,260	566,590	495,800	537,640	19,682	136,270	137,040	8,895	2 769,177	343,3
OSIECZNA	1 133,980	2 191,590	370,310	534,780	12,650	274,111	1 220,498	55,103	5 793,022	702,2
PAKOŚLAW	400,100	249,740	229,100	287,500	10,830	82,910	60,140	5,163	1 325,483	301,3
PĘPOWO	482,820	336,300	266,720	296,200	6,959	109,390	88,820	21,823	1 609,032	306,7
POGORZELA	495,540	319,060	291,640	244,900	15,425	85,080	85,000	9,788	1 546,433	363,3
PONIEC	745,200	526,130	363,900	427,240	17,255	152,580	135,200	21,330	2 388,835	354,6
RAWICZ	3 836,940	2 741,064	670,780	1 919,209	21,121	605,056	1 207,890	76,104	11 078,164	407,7
RYDZYNA	1 141,490	1 225,610	288,700	706,350	25,603	217,430	186,627	38,052	3 829,862	384,3
ŚMIGIEL	2 098,140	1 801,960	803,520	888,790	20,768	343,160	314,660	25,055	6 296,053	400,3
ŚWIECIECHOWA	935,160	917,320	309,400	482,160	24,886	195,340	187,100	19,540	3 070,906	383,8
WIJEWO	459,180	264,400	224,100	241,700	12,674	74,730	36,275	0,972	1 314,031	376,3
RAZEM	31 822,820	25 236,912	7 763,200	15 319,929	434,760	5 196,689	6 726,611	649,153	93 150,074	402,2

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok

Tabela 18 Masa wszystkich odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w 2024 roku

GMINA	odpady zmieszane [Mg]	popiół [Mg]	biodopady [Mg]	odpady selektywne (papier, tworzywa sztuczne, metal, szkło) [Mg] ¹	odpady wielkogabarytowe [Mg]	inne odpady ¹ [Mg]	suma masy odebranych odpadów [Mg]
BOJANOWO	243,400	7,180	24,260	24,260	-	9,020	301,820
GOSTYŃ	474,220	12,760	9,460	9,460	-	7,220	615,033
JUTROSIN	57,400	-	6,800	6,800	-	11,700	178,060
KROBIA	207,180	1,700	1,020	1,020	-	38,420	279,923
KRZEMIENIEWO	130,850	2,660	69,430	69,430	-	16,100	231,780
KRZYWIŃ	209,680	-	33,420	33,420	-	10,780	312,740
LESZNO	2 597,600	22,920	412,670	412,670	7,680	88,680	3 406,490
LIPNO	277,090	19,560	38,030	38,030	0,720	12,580	364,520
MIEJSKA GÓRKA	217,860	1,660	46,780	46,780	-	19,700	303,580
OSIECZNA	227,420	7,920	28,060	28,060	-	8,640	284,230
PAKOSŁAW	185,620	3,700	27,480	27,480	-	2,000	228,320
PĘPOWO	99,770	-	0,000	0,000	-	7,940	118,252
POGORZELA	87,920	-	0,000	0,000	-	1,180	99,302
PONIEC	132,160	0,880	12,800	12,800	1,660	14,960	169,140
RAWICZ	1 011,500	13,180	147,760	147,760	1,420	55,020	1 368,040
RYDZYNA	470,160	3,500	44,500	44,500	0,560	14,160	566,080
ŚMIGIEL	429,400	-	18,820	18,820	-	30,980	516,045
ŚWIĘCIECHOWA	294,130	7,220	18,560	18,560	0,550	8,060	349,700
WIJEWO	129,500	-	9,690	9,690	8,500	-	209,780
RAZEM	7 482,860	104,840	949,540	949,540	1,540	886,480	9 902,835

3. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Z terenu KZGRL z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w 2024 r. odebrano 39 305,680 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, w porównaniu do roku poprzedniego masa odpadów zamieszanych wzrosła o 5%. Wszystkie odebrane zmieszane odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych przekazane zostały do instalacji mechaniczno-biologicznych. Zatem bezpośrednio do składowania nie zostały skierowane żadne odpady zmieszane. Odpady zmieszane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych zostały przekazane do następujących instalacji:

- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani, Trzebania 15, 64-113 Osieczna;
- Modern Recycling Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 6A, 54-519 Wrocław;
- ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. Rusko 66, 58-120 Strzegom;
- PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o., Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempiń.

Ilość odpadów powstała po mechaniczno – biologicznym przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (20 03 01) wyniosła:

- odpady o kodzie 19 12 12 – 261,4697Mg;
- odpady o kodzie 19 05 99 – 3272,5472 Mg.;
- odpady o kodzie 19 12 04 - 14,7230 Mg;
- odpady o kodzie 19 12 04 - 19,2419Mg;
- odpady o kodzie 19 12 04 - 55,8210 Mg;

W 2024 r. z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie KZGRL odebrano 26 186,452Mg bioodpadów. Odpady o kodzie 20 02 03 oraz 20 01 08 z roku 2024 w całości przekazano do instalacji, które zagospodarowały odpady w procesach recyklingu, za wyjątkiem części odpadów o kodzie 20 01 08, która trafiła do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Trzebani i zostały wykorzystane w procesie D8 do powstania biogazu. Uzyskany podczas procesu beztlenowej fermentacji biogaz przetwarzany jest na energię elektryczną oraz ciepłą.

4. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Masa odpadów komunalnych, która została wytworzona na terenie Związku i przekazana do termicznego przekształcania wyniosła w 2024 r. 984,0327 Mg. Odpady, które zostały przekazane do termicznego przekształcenia to odpady o kodzie 16 01 03 – zużyte opony oraz wysorty z następujących odpadów: 15 01 02, 15 01 10, 20 01 32, 20 01 35, 20 01 99, 20 03 07 oraz 20 03 01. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy to 0,99%.

5. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z podstawowych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który za rok 2024 musi wynosić co najmniej 45% wagowo.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wzór zgodnie z którym obliczany jest poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wygląda następująco:

$$P = (Mr/Mw) \times 100\%$$

gdzie:

P – oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażony w %,

Mr – oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, wyrażoną w Mg,

Mw – oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg.

W 2022 r. po raz pierwszy do masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wliczono masę odpadów poddanych recyklingowi u źródła, czyli masę bioodpadów, która jest kompostowana przez mieszkańców Związku.

Masa ta jest wyliczana z następującego wzoru:

$$M_k = L_k \times (M_{bio} / L_{bk})$$

gdzie:

M_k – masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła

L_k – liczba mieszkańców gminy korzystających z kompostownika

L_{bk} – liczba mieszkańców gminy nie posiadających kompostownika

M_{bio} – łączna masa odpadów o kodzie: 20 02 01, 20 01 08 (odebrane i zebrane)

Masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła, która została wliczona do obliczenia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych to 8 694,8450 Mg.

Tabela 17 przedstawia osiągnięte w 2024 r. poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w poszczególnych gminach oraz dla całego Związku.

Tabela 19 Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Gmina	Wymagany poziom	Poziom w gminie	Poziom KZGRL
Bojanowo	45%	53,68%	45,64%
Gostyń		42,30%	
Jutrosin		59,28%	
Krobia		39,52%	
Krzemieniewo		52,31%	
Krzywiń		50,25%	
Leszno		31,63%	
Lipno		40,20%	
Miejska Górka		57,45%	
Osieczna		57,28%	
Pakosław		68,20%	
Pępowo		55,55%	
Pogorzela		58,27%	
Poniec		50,61%	
Rawicz		42,88%	
Rydzyzna		41,70%	
Śmigiel		54,55%	
Święciechowa		43,21%	
Wijewo		55,50%	

Związek prowadzi działania mające zwiększyć masę prawidłowo wysegregowanych odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, a co za tym idzie masę odpadów, które mogą zostać poddane recyklingowi.

Wymagane poziomy wzrastają znacząco w roku 2025, aż do 55% zatem tylko ciągłość prowadzenia działań na rzecz zwiększenia masy prawidłowo wysegregowanych odpadów może dać oczekiwany efekt. Do działań tych należą:

- 1) Edukacja ekologiczna, o której mowa na stronie 37.
- 2) Kontrole prawidłowej segregacji prowadzone zgodnie z zapisami szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, które przekładają się na decyzje określające podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2024 r. wszczęto 182 postępowania dotyczące naliczenia wyższej opłaty. Ponadto w 2024 r. wszczęto 11 postępowań dot. nieprawidłowej segregacji odpadów na nieruchomościach wielolokalowych. Postępowania są w cały czas w toku ze względu na to, że zarządcy nieruchomości odwołali się od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, a następnie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
- 3) Postępowania dotyczące nieosiągnięcia wymaganych poziomów przez podmioty odbierające odpady na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości. Zgodnie z art. 9g ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości zobowiązane są do osiągnięcia określonych ustawą poziomów. Jeżeli przedsiębiorca nie spełni tego obowiązku podlega karze pieniężnej, którą decyzją administracyjną nakłada Zarząd KZGRL. KZGRL w 2024 r. wszczął 10 postępowań administracyjnych wobec 4 podmiotów, które nie osiągnęły odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2021 rok. 7 postępowań zostało zakończonych – przedsiębiorcy wpłacili kary pieniężne, natomiast pozostałe postępowania są w dalszym ciągu w toku w związku z tym, że przedsiębiorcy odwołali się od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, a następnie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

6. Analiza finansowa systemu gospodarowania odpadami

Związek ustalił uchwałą Zgromadzenia stawkę i metodę naliczania opłaty za odbieranie odpadów, a także tryb, sposób i częstotliwość jej wnoszenia. Opłata ta wnoszona jest przez właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne na rzecz Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, który w zamian zapewnia odbieranie i zagospodarowanie odpadów.

1) Dochody

Dochód Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego uzyskany z opłat za gospodarowanie odpadami, kar od firm wynikających z nieprawidłowego odbioru odpadów, odsetek, wyegzekwowanych należności z lat ubiegłych oraz pozostałych dochodów w 2024 roku stanowiły 96 117 258,02 zł;

2) Koszty

Całkowite koszty poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami wyniosły 96 883 144,24 zł. W tym koszty zagospodarowania i odbioru odpadów stanowią 90 842 670,86 zł (Tabela 18), koszty edukacji ekologicznej oraz koszty administracyjne to kwota 6 040 473,38 zł.

Zgodnie z *ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* środki uzyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą być wykorzystane wyłącznie na cele związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj.:

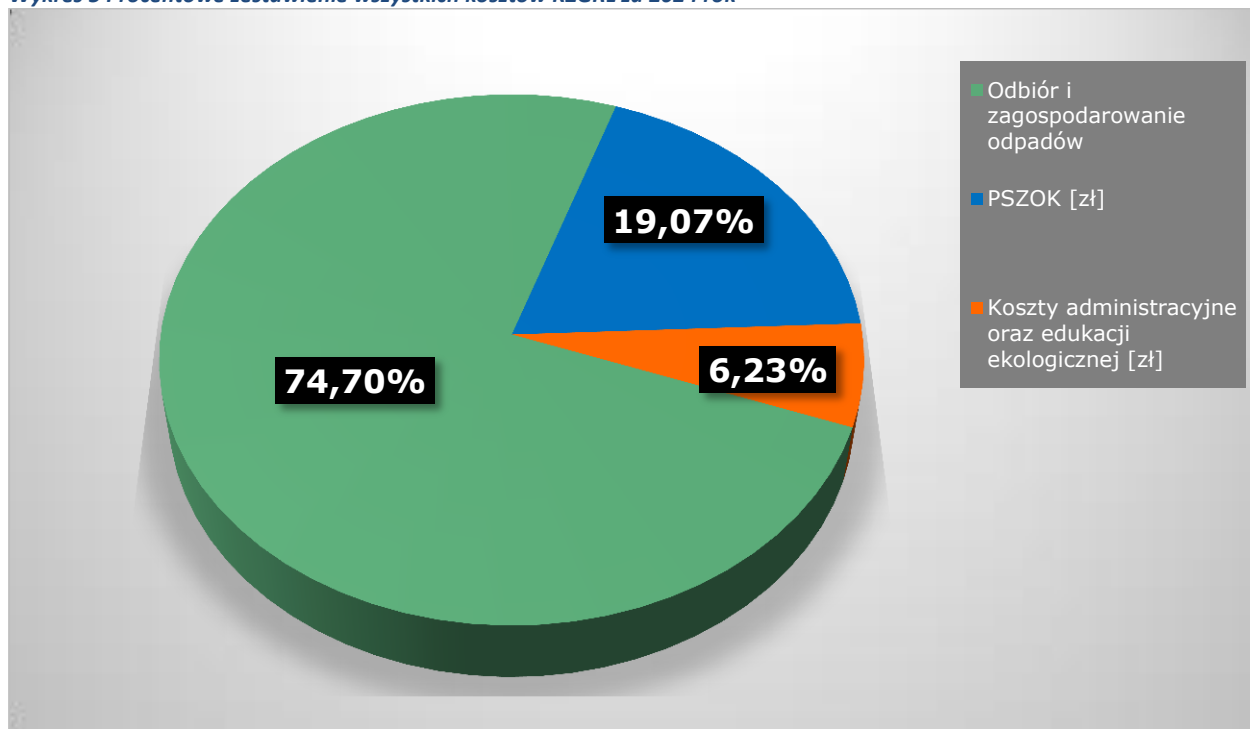
- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- tworzenie i utrzymywanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego
Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego za 2024 rok

Tabela 20 Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2024 rok

Nazwa Kosztów		I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024	V 2024	VI 2024	VII 2024	VIII 2024	IX 2024	X 2024	XI 2024	XII 2024	Razem	
Odbiór i zagospodarowanie odpadów	I	2 616 484,86 zł	2 404 897,57 zł	2 775 109,35 zł	2 941 800,81 zł	2 749 093,22 zł	2 563 037,17 zł	2 985 013,57 zł	2 924 622,01 zł	2 837 933,46 zł	3 046 616,44 zł	2 671 311,48 zł	2 698 088,21 zł	33 214 008,15 zł	72 292 197,96 zł
	II	1 068 530,45 zł	1 033 042,03 zł	1 112 949,01 zł	1 140 637,27 zł	1 015 363,11 zł	1 062 040,74 zł	1 070 644,50 zł	1 113 847,60 zł	1 156 027,29 zł	1 198 347,93 zł	1 181 223,72 zł	1 171 783,62 zł	13 324 437,27 zł	
	III	763 408,26 zł	648 860,09 zł	684 735,53 zł	784 110,50 zł	754 903,67 zł	734 982,25 zł	705 122,93 zł	719 199,52 zł	703 516,95 zł	859 663,63 zł	761 817,31 zł	802 473,44 zł	8 922 794,08 zł	
	IV	345 304,78 zł	307 775,97 zł	308 839,64 zł	418 580,82 zł	338 083,35 zł	293 398,12 zł	379 861,70 zł	392 606,03 zł	352 830,55 zł	481 103,55 zł	354 904,96 zł	375 269,28 zł	4 348 558,75 zł	
	V	1 036 533,61 zł	1 022 636,91 zł	1 142 861,76 zł	1 148 071,58 zł	1 089 750,76 zł	1 142 619,39 zł	940 044,33 zł	992 668,80 zł	946 563,34 zł	1 085 304,87 zł	988 844,00 zł	941 334,75 zł	12 482 399,71 zł	
Razem		5 830 261,96 zł	5 417 212,57 zł	6 024 495,29 zł	6 433 200,98 zł	5 947 194,11 zł	5 796 077,67 zł	6 080 687,03 zł	6 142 943,96 zł	5 996 871,59 zł	6 671 036,42 zł	5 958 101,47 zł	5 988 949,30 zł		
PSZOK	Prowadzenie	306 122,01 zł	306 122,01 zł	306 122,01 zł	306 122,01 zł	306 122,01 zł	306 122,01 zł	396 491,34 zł	396 491,34 zł	396 491,34 zł	396 491,34 zł	396 491,34 zł	396 491,34 zł	4 215 680,10 zł	18 474 764,52 zł
	Zagospodarowanie	616 727,61 zł	920 367,16 zł	1 429 204,92 zł	1 381 772,78 zł	1 272 685,77 zł	1 193 918,47 zł	1 388 752,41 zł	1 492 080,40 zł	1 249 201,40 zł	1 399 278,29 zł	1 010 827,45 zł	904 267,76 zł	14 259 084,42 zł	
Razem		922 849,62 zł	1 226 489,17 zł	1 735 326,93 zł	1 687 950,25 zł	1 578 807,78 zł	1 500 040,48 zł	1 785 243,75 zł	1 888 571,74 zł	1 645 692,74 zł	1 795 769,63 zł	1 407 318,79 zł	1 301 210,32 zł		
Odbiór i zagospodarowanie leków		8 687,23 zł	4 133,11 zł	8 650,40 zł	3 740,56 zł	7 564,81 zł	3 129,55 zł	9 736,83 zł	3 420,82 zł	7 867,80 zł	5 979,53 zł	9 373,57 zł	3 424,17 zł	75 708,38 zł	
RAZEM		6 761 798,81 zł	6 647 834,85 zł	7 768 472,62 zł	8 124 836,33 zł	7 533 566,70 zł	7 299 247,70 zł	7 875 667,61 zł	8 034 936,52 zł	7 650 432,13 zł	8 472 785,58 zł	7 374 793,83 zł	7 298 298,18 zł	90 842 670,86 zł	
Wydatki administracyjne oraz wydatki edukacja ekologiczna			6 040 473,38 zł												

Wykres 5 Procentowe zestawienie wszystkich kosztów KZGRL za 2024 rok

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadów komunalnych

Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na rok 2025 w perspektywie do 2026 roku:

- a) realizowane przez KZGRL:
 - utworzenie drugiego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Lesznie;
- b) realizowane przez *Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o.* z siedzibą w Lesznie, w zakresie IK:
 - przebudowa linii do sortowania odpadów selektywnie zebranych (w perspektywie do 2027 roku);
 - przebudowa linii do sortowania zmieszanych odpadów komunalnych (w perspektywie do 2027 roku)

Informacje dot. realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w analizie za rok 2023 (plan na 2024):

- a) realizowane przez KZGRL:
 - uruchomienie monitoringu miejsca gromadzenia odpadów komunalnych na terenie letniska w miejscowości Cichowo
- b) realizowane przez *Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o.* z siedzibą w Lesznie, w zakresie IK:
 - w zakresie projektu pn. „Modernizacja Instalacji Fermentacji oraz rozbudowy ZZO Trzebania” zakładającego rozbudowę Zakładu

Zagospodarowania Odpadów w Trzebani o moduł do przygotowania wsadu z bioodpadów do fermentacji, została przygotowana wstępna dokumentacja oraz został złożony wniosek o dofinansowanie ww. inwestycji – wniosek w trakcie analizy przez NFOŚiGW.

VI. Podsumowanie

Głównym celem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego jest zapewnienie odbioru i zagospodarowania wszystkich wytworzonych przez mieszkańców odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Niemniej istotnym elementem systemu jest wykonywanie usługi dla mieszkańców na wysokim poziomie przy optymalnie skalkulowanych stawkach opłat.

Kolejny rok przy utrzymanej stawce w wysokości 33 zł pozwala stwierdzić, iż system jest stabilny, a przyjęta w 2022 r. wysokość opłaty została skalkulowana optymalnie. Do powyższej sytuacji przyczyniły się m.in. stabilna sytuacja na rynku odpadowym oraz działania biura Związku:

- uszczelnianie systemu pod względem wymiaru opłaty, którego wzrost w 2024 r. wyniósł 412 956,00 zł, a liczba osób ujętych w systemie pomimo ujemnego przyrostu naturalnego wzrosła z 230 538 osób w 2023 r. do 231 616 osób, czyli o ponad 1000 osób,
- działania windykacyjne, które pozwoliły na wysoką ściągalność opłat.

Na dzień 31.12.2024 r. wynik budżetu KZGRL stanowił deficyt w kwocie ponad 3 mln zł. Główną przyczyną powstania ujemnego wyniku był wzrost masy odpadów wytwarzanych przez mieszkańców, a tym samym wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Deficyt został sfinansowany przychodami pochodzącymi z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, które powstały w związku z mniejszą masą odpadów w latach wysokiej inflacji krajowej.

Unia Europejska, a dalej przepisy krajowe nakładają na gminy szereg zobowiązań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, które mają na celu ograniczenie ilości odpadów i zmniejszenie ich oddziaływania na środowisko naturalne. Jednym z najtrudniejszych wyzwań w gospodarce odpadami komunalnymi jest osiągnięcie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które zostały określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie na bardzo wysokim poziomie. Za rok 2023 było to 35%, za 2024 rok jest to 45%, a za 2025 rok będzie to 55%.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu za 2024 r. na terenie Związku został osiągnięty i wyniósł 45,64%. Na pierwszym etapie tworzenia sprawozdania osiągnięty poziom wynosił zaledwie 34,25%. W osiągnięciu pomogła jednak masa bioodpadów, która została poddana procesowi kompostowania i poddana w ten sposób recyklingowi u źródła. Na terenie Związku kompostowanie bioodpadów jest prowadzone na terenie aż 27% nieruchomości, co pozwoliło przy zastosowaniu metody

pomiaru bezpośredniego opracowanej przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, wyliczyć masę odpadów poddaną recyklingowi u źródła i podnieść wskaźnik uzyskanego poziomu do 45,64%. Zatem, pomimo dużo większej masy odpadów zebranych selektywnie, co jest zapewne wynikiem:

- prowadzonej na wysokim poziomie edukacji ekologicznej,
- bardzo dobrze funkcjonujących PSZOK, gdzie zbieranych jest prawie 16 tys. ton odpadów,
- prowadzonych kontroli selektywnej zbiórki odpadów w wyniku których naliczane są podwyższone opłaty w celu zmobilizowania mieszkańców do lepszej segregacji odpadów,

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu za 2024 r. na terenie Związku nie zostałby osiągnięty bez właścicieli nieruchomości, którzy kompostują odpady. Na dowód tego można wskazać indywidualne wyniki uzyskanych wskaźników dla poszczególnych gmin, gdzie gminy obejmujące większe miasta Gostyń, Rawicz, Leszno oraz gminy podmiejskie Lipno, Rydzyna, Świąciechowa gdzie jest mniejsza ilość nieruchomości kompostujących bioodpady, co przełożyło się na nieosiągnięcie wymaganego poziomu.

Wyjątkiem od tej reguły jest gmina Krobia, której charakter wskazywałby na osiągnięcie poziomu było przekazanie odpadów bio do różnych instalacji, które nie zawsze zapewniły ich właściwe zagospodarowanie.

Niemniej jednak poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu za 2024 r. na terenie całego Związku został osiągnięty.

Działania te jednak nie wystarczą do uzyskania wymaganych za 2025 r. bardzo wysokich poziomów odzysku, bez poddania większej ilości odpadów recyklingowi przez podmioty, które zajmują się zagospodarowaniem odbieranych z terenu Związku odpadów.

Cieszy fakt, iż w ostatnim czasie zostały poczynione działania na terenie Instalacji Komunalnej w Trzebani, gdzie trafia zdecydowana większość odpadów z terenu Związku, które pozwalają optymistycznie stwierdzić, że poziom odzysku za 2025 rok powinien być wyższy niż obecny, co nie znaczy, że jest realnym osiągnięciem tak wyśrubowanego poziomu jakim jest 55%.

Uzyskanie poziomu odzysku jest w dużej mierze zależne od długo oczekiwanych przez branżę odpadową zmian w przepisach prawa m.in. tzw. Rozszerzona Odpowiedzialność Producentów. Oczekiwane zmiany nie poszły jednak w parze z nałożeniem na gminy drastycznych wzrostów poziomów odzysku.